

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ע"מ 19528-12-10 אביב רייז נ' פקיד שומה תל אביב 1
ע"מ 53652-03-11 אביב רייז נ' פקיד שומה תל אביב 1
ע"מ 1192/09 אביב רייז נ' פקיד שומה תל אביב 1

1

לפני כב' השופט מגן אלטוביה

מערער: אביב רייז
על ידי בא כח עוה"ד טלי ירון אלדר, רני שוורץ ומרינה גופמן

נגד

המשיב: פקיד שומה תל אביב 1
על ידי בא כח עוה"ד קרן יזדי סופר ואדם טהרני פרקליטות מחוז תל אביב (אזרחי).

2

3

פסק דין

4

5

6

ביום 19.3.2018 ניתן פסק דין בערעורי מס הכנסה שבכותרת. המשיב לא השלים עם פסק הדין וערער לבית המשפט העליון (ע"א 4296/18).

7

8

9

ביום 30.1.2019 ניתן פסק דין בע"א 4296/18 ובערעור נוסף הנוגע למר רוני לרנר (ע"א 836/17), וכך נקבע:

10

11

"בית המשפט המחוזי השתית את מסקנתו בפסק הדין מושא הערעור 836/17 בדבר קיומה של "נאמנות משתמעת", בעיקרו של דבר, על עדותו של עו"ד גיורי ושני מוצגים. ברם, בשורה ארוכה של ראיות יש תימוכין, לכאורה, למסקנה אחרת. "לכאורה", אמרנו, ולא באופן נחרץ, משום שחסרה בפסק הדין התייחסות מנומקת לגביהן. על פני הדברים נראה כי קונסטרוקציית הנאמנות הועלתה בדיעבד, משיקולי מס, כאשר ראיות רבות שלא קיבלו ביטוי ממשי בפסק הדין מעידות דווקא על בעלות. דברינו אלה נאמרים בזהירות, לא בהחלטיות, משום שבהעדר הנמקה מספקת איננו יכולים להעביר את פסק הדין תחת שבט הביקורת הערעורית. פסק הדין של בית המשפט המחוזי שימש בסיס לפסק דין נוסף, מושא הערעור בע"א 4296/18, וזאת בהתעלם משורה ארוכה של ראיות המבססות תזה נוגדת בשני התיקים. למעשה התבסס בית המשפט המחוזי על נימוקיו בפסק הדין הנ"ל, מושא הערעור בע"א 836/17, בהתעלם מראיות נוספות ומשמעותיות שהוגשו, וכאמור, פסק הדין לוקה בחסר. לא ראינו אפוא מנוס מהחזרת שני התיקים לבית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו, על מנת שיעשה כחכמתו ויתן בשניהם פסק דין מחדש, בהתבסס על מכלול החומר שהובא לפניו, לא רק על מקצתו, תוך מתן הנמקה הולמת".

12

13

14

15

16

17

18

19

20

המשיב (יחד עם המשיב בע"מ 25689-02-13) הגיש בקשה להוספת ראיה נוספת, אולם בהחלטה מיום 11.12.2019 נדחתה בקשה זו.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ע"מ 19528-12-10 אביב רייז נ' פקיד שומה תל אביב 1
ע"מ 53652-03-11 אביב רייז נ' פקיד שומה תל אביב 1
ע"מ 1192/09 אביב רייז נ' פקיד שומה תל אביב 1

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33

רקע

המערער ומשקיעים אחרים החזיקו ב - Sidmore Holdings Ltd. (להלן: "סידמור") וב - Rockmore Holdings Ltd. (להלן: "רוקמור"), באמצעותן השקיעו ב - Livermore Investments Group Limited (בשמה הקודם Empire Online) (להלן: "ליברמור") וב - Tardal Ltd. (להלן: "טרדל") אשר ניהלו משחקי הימורים מקוונים.

במסגרת הנפקת ליברמור בבורסת לונדון התחייבו בעלי המניות שלא למכור את מניותיהם עד ליום 10.6.2006 ובמשך שנה לאחר מכן למכור את מניותיהם רק באמצעות חברת החיתום.

בסמוך להנפקת ליברמור בבורסה בלונדון ביקשו חלק מקבוצת היחידים לממש את אחזקתם במניות ליברמור (להלן: "המניות") ולשם כך פנו בכתב לרשות המיסים, ביום 10.5.2006, באמצעות רו"ח עדי ליוואי (להלן: "רו"ח ליוואי"), בבקשה להסדר מס לפיו העברת המניות מסיידמור ורוקמור לידי כל אחד מחברי קבוצת היחידים מבלי שהעברת המניות תחויב במס אלא בעת מכירת המניות.

בשנת 2005 צברה טרדל עודפי מזומנים בסך 96,196,130 פאונד ממכירת פעילותה לליברמור.

עניינם של הערעורים כאן, בסכומים שהעבירה טרדל לרוקמור בשנים 2005 ו - 2006 מעודפי המזומנים שהיו ברשותה. סכומים אלה חילקה רוקמור כהלוואות לבעלי מניותיה לפי חלקם היחסי ובהתאם קיבל המערער מרוקמור את הסכומים שלהלן:

א. ביום 25.7.2005 סך של 4,008,040 ליש"ט.

ב. ביום 21.3.2006 סך 2,656,647 ליש"ט.

ביום 2.1.2007 דרשה טרדל מרוקמור לפרוע את ההלוואות שפורטו לעיל, מדיבידנדים שחילקה לבעלי מניותיה, באופן שבעלי המניות לא היו צריכים להחזיר את הסכומים שקיבלו בשנת 2005 ו - 2006.

עניין נוסף שהתעורר במסגרת הערעורים כאן נוגע לבירור חבות המס של המערער בשל העברת מניות ליברמור מסיידמור אליו, באופן שלאחר ההעברה האמורה החזיק המערער במישרין במניות ליברמור.

המערער דיווח על קבלת דיבידנדים בשנת המס 2007 בגובה סכומי ההלוואות שפורטו לעיל, אולם המשיב קבע כי יש לראות בסכומים שקיבל המערער מרוקמור כדיבידנדים החייבים במס בשנות המס 2005 ו - 2006. עוד קבע המשיב כי המערער היה בעל שליטה ברוקמור ועל כן, חייב אותו במס בשיעור 25%.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ע"מ 10-12-19528 אביב רייז נ' פקיד שומה תל אביב 1
ע"מ 11-03-53652 אביב רייז נ' פקיד שומה תל אביב 1
ע"מ 1192/09 אביב רייז נ' פקיד שומה תל אביב 1

1 באשר להעברת מניות ליברמור למערער, קבע המשיב כי יש לראות בהעברת מניות ליברמור למערער כהכנסה
2 מדיבידנד בסך 86,779,931 ₪ (24,578,931 מניות X 42.5 פני (שער המניה בבורסה)) החייבת במס בשיעור
3 25% מאחר ועל פי שיעור אחזקותיו היה המערער בעל שליטה בסידמור. יצוין כי במסגרת משא ומתן שניהלו
4 הצדדים לאחר מתן פסק הדין בבית המשפט העליון, התבקש המערער להעביר למשיב את "נתוני מכירות
5 המניות", ומהתייחסות המשיבים מיום 3.7.2019, עולה כי המערער הודיע למשיב שהוא שוקד על כך.

6
7 המערער אינו משלים עם קביעות המשיב שלעיל ומכאן הערעורים שבפני.

טענות המערער:

8
9
10
11 א. סיכומי התשובה של המערער הוגשו לאחר שניתן פסק הדין הראשון בעניין לרנר, ומאחר ובתיק זה
12 נדונו סוגיות דומות, הקדיש המערער חלק מסיכומי התשובה להתייחסות לפסק הדין בעניין לרנר.

13
14 ב. בסיכומי מבהיר המערער, כי שני אירועים והשלכות המס הנובעות מהם עומדים במרכזו של ערעור
15 מאוחד זה. הראשון עניינו בהלוואות שהועמדו למערער בשנים 2005 ו- 2006 אותן מבקש המשיב
16 לסווג בטעות כדיבידנד בידי בעל שליטה. השני, עניינו בהעברת מניות שהוחזקו על ידי המערער
17 באמצעות "ישות צינור שהיוותה נאמן על המניות" – לידי המערער, אירוע אותו מבקש המשיב
18 לראות בטעות כאירוע מס. "במהלך המשפט הוכח כי באירוע הראשון הועמדו למערער בשנים
19 2005-2006 הלוואות אשר כפי שדווח על ידי המערער, תחתיהן חולק למערער דיבידנד בשנת 2007.
20 כן הוכח במשפט כי באירוע השני במועד ההעברה הרישומית של הבעלות במניות לא התרחש כל
21 אירוע מס".

22
23 ג. ביחס להלוואות טוען המערער, כי בשנים 2005-2006 העמידה רוקמור לטובת המערער הלוואות
24 תחת חלוקת דיבידנד באותו סכום "מבלי שלמערער יש יכולת להשפיע על החלטה". עוד טוען
25 המערער כי שיעור החזקתו ברוקמור עמד על 8.76% בלבד.

26
27 ד. מסיבות הקשורות במיזם ומבלי שלקבוצת המשקיעים יש יכולת קבלת החלטות, הוחלט שעד
28 שתתאפשר חלוקת רווחים מלאה יעמיד המיזם חלק מהסכומים שברשותו כהלוואות למשקיעים
29 "דבר שיאפשר לו במידת הצורך להשיב לידו כספים אלו ועל כן כל עוד סכומים אלו לא חולקו
30 באופן סופי למשקיעים לא ניתן לראות בהם כדיבידנד אלא במועד בו היה וויתור על הזכות "לקרוא
31 לכסף בחזרה". בהתאם, בין המערער לבין רוקמור גובשו שלושה הסכמי הלוואה בהם נקבע כי
32 סכומי ההלוואות יוחזרו לפי דרישה או בקרות אירועים מסוימים בתוספת ריבית. להבטחת החזר
33 ההלוואות נקבע כי לרוקמור זכות לקזז את סכומי ההלוואות מדיבידנדים להם יהיה זכאי
34 המערער. בשנת 2007 חילקה רוקמור דיבידנד חלף פירעון ההלוואות, והמערער דיווח למשיב על
35 קבלת הדיבידנד.
36

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ע"מ 10-12-19528 אביב רייז נ' פקיד שומה תל אביב 1
ע"מ 11-03-53652 אביב רייז נ' פקיד שומה תל אביב 1
ע"מ 1192/09 אביב רייז נ' פקיד שומה תל אביב 1

- ה. המערער החזיק בטרדל במישרין ובעקיפין בשיעורי החזקה אשר אינם עולים על 10% ועל כן, המס
שחל עליו הוא 20% ולא 25%. בהתייחסו לקבוע בפסק הדין בעניין לרנר, טוען המערער כי אין
לראות בקבוצת המשקיעים כ "קרובים" מאחר והמערער כמו כל אחד מהמשקיעים החזיק בכוח
להורות לנאמן, עו"ד ג'ורי, לנקוט בפעולות באופן עצמאי. עוד טוען המערער כי המיסוי נעשה בשלב
בו הועלו המניות מרוקמור לכל אחד מקבוצת היחידים ובשלב זה המערער אינו בעל מניות יחד עם
אחר. מוסיף המערער וטוען כי נוכח שיעורי ההחזקה הגדולים ביחס לאחרים, מצבו היה שונה מיתר
קבוצת היחידים ועל כן אין לראות בו כמי שהוא בעל מניות יחד עם אחר.
- ו. בעניין הנאמנות, טוען המערער כי לסידמור ולרוקמור לא הייתה כל פעילות כלכלית ולא היו להן
נכסים. סידמור ורוקמור החזיקו במניות ליברמור וטרדל בנאמנות והן שימשו אך "צינור"
באמצעותו העבירו ליברמור וטרדל למערער ולבעלי המניות האחרים את חלקם בזכויות בליברמור
ובטרדל. סידמור ורוקמור היו ריקות מתוכן ושימשו ככלי קיבול לריכוז השקעתם של חברי קבוצת
היחידים בליברמור וטרדל. סידמור ורוקמור נוהלו על ידי עו"ד ג'ורי אשר פעל "כנאמן עבור
היחידים בעלי הזכויות (לרבות המערער) ממקום מושבו בגינבה.
- ז. לטענת המערער, כל הפעולות שנעשו בסידמור וברוקמור היו "תמונת מראה" של ההחלטות
בליברמור כך שכל דיבידנד שחולק על ידי ליברמור, חולק גב אל גב לחברי קבוצת היחידים בסידמור
ורוקמור "מבלי הפעלת שום שיקול דעת בעניין". מוסיף המערער וטוען, כי "מלבד בעלותן
הפורמאלית במניות טרדל וליברמור, סמכויותיהן מוגבלות עד כדי שלא קיימות והלכה למעשה
קיימת זהות בין סידמור ורוקמור וביין המערער בבחינת "האני האחר" ה – אלטר אגו של המערער.
אין מחלוקת כי ההלוואה מטרדל נתקבלה בחשבון הבנק של רוקמור וזו הועברה מיד (גב אל גב)
ישירות לבעלי הזכויות ברוקמור, אולם רוקמור לא החזיקה רווחים או הלוואות שלא חולקו. כך
גם כל הכספים שהתקבלו בידי החברות הזרות מטרדל וליברמור, אותם העבירו מיידית לבעלי
הזכויות וביניהם המערער".
- ח. לטענת המערער, עו"ד ג'ורי, שותף במשרד עורכי דין Pyton Schifferli Peter & Partners מהגדולים
בגינבה, שהתמחותו בנאמנויות, מונה למנהל סידמור ורוקמור ותפקידו היה לפתוח חשבונות בנק
לסידמור ורוקמור בבנק SAFRA בגינבה ולאחר קבלת דיבידנדים מטרדל וליברמור, להעבירם
לבעלי הזכויות מקבוצת היחידים לפי חלקם היחסי. ביום 21.6.2004 נכרת עם עו"ד ג'ורי הסכם
לפיו מונה לנהל את רוקמור וסידמור (מוצגים מע/3 ו – מע/4).
- ט. עו"ד ג'ורי מסר את עיקרי עדותו בכתב (נספח 1 לכרך הנספחים) ובנוסף מסר עדות השלמה בחקירה
ראשית ונחקר בחקירה נגדית. עו"ד ג'ורי העיד כי רוקמור וסידמור היו ריקות מכל פעילות ממשית,
לא החזיקו בנכס כלשהו מלבד מניות ליברמור. עוד העיד כי סידמור ורוקמור שימשו כנאמן/צינור
עבור קבוצת היחידים, ובכלל זה המערער (ש' 19 ע' 87 לפרוטוקול הדיון מיום 21.5.2014).

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ע"מ 10-12-19528 אביב רייז נ' פקיד שומה תל אביב 1
ע"מ 11-03-53652 אביב רייז נ' פקיד שומה תל אביב 1
ע"מ 1192/09 אביב רייז נ' פקיד שומה תל אביב 1

1 . עו"ד ג'ורי הציג את הסכמי הנאמנות, Fiduciary Agreement, שנחתמו בין המערער, אילן רביב,
2 יהודה קרן, יהושע צולר ועו"ד טיסונה לבין סידמור ורוקמור (מוצגים מע/ו 6 – מע/7) (להלן:
3 "הסכמי הנאמנות"). אמנם בהסכמי הנאמנות לא צוין תאריך, אולם עו"ד ג'ורי העיד כי הסכמי
4 הנאמנות נחתמו יחד עם חתימת הסכמי מינויו כמנהל רוקמור וסידמור ומסמכי פתיחת חשבונות
5 הבנק של סידמור ורוקמור אשר נערכו ביום 21.6.2004 (מוצג מש/1).

6
7 סעיף 2 להסכמי הנאמנות, קובע:

8
9 "It is understood that the assets of the Company are the sole and exclusive
10 ownership of the Client, and beneficial owner"

11
12 .יא. לתמיכה בטענת הנאמנות מצביע המערער על: הוראות סעיף (2) 3 לתזכיר ההתאגדות של סידמור
13 (מוצג מע/3), הסכמי הנאמנות (מוצגים מע/6, מע/7 ו – מע/11), אישורים מטעם עו"ד ג'ורי לגבי
14 שיעור זכויותיהם והחזקתם של חברי קבוצת היחידים (מוצגים מע/8, מע/9 ומע/10), דפי חשבון
15 הבנק של סידמור ורוקמור לפיהם כל סכום שהתקבל כדיבידנד הועבר באופן יחסי לחברי קבוצת
16 היחידים בתוך ימים ספורים (מוצג מע/12), פרוטוקול דיון ברשות המיסים מיום 27.11.2011 בו
17 העיד רו"ח ברנשטיין ששוכנע שסידמור ורוקמור שימשו כצינור בין החברה הבורסאית לבין
18 היחידים (מוצג מע/28), בחקירתו כאן אישר רו"ח ברנשטיין את עדותו האמורה (ע' 189 לפרוטוקול
19 הדיון מיום 16.11.2014). לטענת המערער, עדותו של רו"ח ברנשטיין היא בבחינת הודאת בעל דין.

20
21 .יב. עו"ד ג'ורי הסביר בחקירתו כי הנאמנות של סידמור ורוקמור חלה במידה שווה על כל חברי קבוצת
22 היחידים ובכללם המערער. עו"ד ג'ורי העיד שהייתה לו רשימה בדבר שיעור הזכאות של כל אחד
23 מהנהנים אותה קיבל מעו"ד טיסונה, ולפי רשימה זו חילק את הכספים שהגיעו מליברמור
24 כדיבידנד. בכך, יש ללמד כי הנאמנות של סידמור ורוקמור התייחסה לכל חברי קבוצת היחידים,
25 ללא יוצא מהכלל.

26
27 .יג. לטענת המערער, סידמור ורוקמור לא היו צריכות לערוך דוחות מבוקרים משום שלא הייתה להן
28 כל פעילות עסקית, ובכך יש לתמוך בהיותן של סידמור ורוקמור "צינור חלול" ששימש לריכוז חברי
29 קבוצת היחידים.

30
31 .יד. לטענת המערער, במידע שפרסם החתם הראשי בהנפקת ליברמור פורטו שמות חברי קבוצת
32 היחידים ולא סידמור ורוקמור, וגם בכך יש כדי לתמוך בכך שסידמור ורוקמור היו "צינור חלול".

33
34 .טו. לטענת המערער, סידמור ורוקמור החזיקו במניות טרדל וליברמור בנאמנות עבור המערער ויתר
35 חברי קבוצת היחידים ולכן העברת מניות ליברמור למערער היא העברה מנאמן לנהנה שאינה
36 "מכירה" ואינה בגדר אירוע מס.
37

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ע"מ 10-12-19528 אביב רייז נ' פקיד שומה תל אביב 1
ע"מ 11-03-53652 אביב רייז נ' פקיד שומה תל אביב 1
ע"מ 1192/09 אביב רייז נ' פקיד שומה תל אביב 1

טז. בשנת 2006 פנה המערער יחד עם קבוצת היחידים, באמצעות רו"ח עדי ליואי, לרשות המיסים בבקשה להגיע להסדר מס לפיו יועברו מניות ליברמור מסידמור אל בעלי המניות, באופן שבעלי המניות ובהם המערער יחזיקו במניות ליברמור באופן ישיר ולא באמצעות סידמור. לאחר משא ומתן בין רו"ח ליואי ומר צביקה ברנשטיין, מנהל תחום שוק ההון במחלקה המקצועית שבנציבות מס הכנסה (להלן: "מר ברנשטיין"), גובש הסכם מסגרת לפיו העברת מניות ליברמור מסידמור לבעלי המניות תיחשב מכירה כמשמעותה בסעיף 88 לפקודת מס הכנסה [נוסח חדש], התשכ"א – 1961 (להלן: "הפקודה"), אולם המס יחושב במועד ובהתאם לתמורה שתקבל במכירת המניות על ידי בעלי המניות. עוד נקבע כי אם לא ימכור מי מבעלי המניות את מניותיו עד ליום 30.11.2010 תבוצע מכירה רעיונית באותו היום והמס יחושב בהתאם לשווי המכירה הרעיונית במועד האמור. הסכמים פרטניים בהתאם להסכם המסגרת שגובש נחתמו בין המשיב לבין מר יהושע צולר ומר רון בדני, אולם נוכח כמות המניות שאמורה הייתה סידמור להעביר למערער ביקש המערער לדחות את המועד למימוש המניות ולקבוע כי שיעור המס בו יחויב בעת מכירת המניות יעמוד על 20% ולא 25%. למרות שלא הייתה הסכמה באשר לנושאים אלה, הסתמך המערער על הסכם המסגרת שגובש וחלקו במניות ליברמור 24,578,931 מניות הועבר אליו בחודש יוני 2007. במכתב מיום 7.6.2007 הודיע פקיד השומה למערער כי לא ניתן להשלים את המשא ומתן מאחר ונדע לו שמניות ליברמור כבר הועברו אל המערער. עוד הודיע פקיד השומה כי הצעות שהיו על הפרק בטלות ומבוטלות. בהתחשב בכל אלה, יש לקבוע כי בין המערער לבין מר ברנשטיין הייתה הסכמה לפיה "ההעברה לא תחויב במס ביום ההעברה אלא לפי הוראות ההסכם". קרי, בעת מכירת המניות בפועל או לפי שווין בבורסה ביום 30.11.2010.

זי. טענת המערער, מניות ליברמור מומשו על ידו בזמנים שונים במחיר ממוצע של 15 פני למניה לעומת מחיר של 42.5 פני ממוצע למניה שנקב המשיב המבקש לגבות מהמערער "מס רעיוני". טענת המערער, המחיר הממוצע בו מכר את כל מניות ליברמור נמוך בהרבה מהמחיר בשומה המבטא "חויב במס על התעשרות שלא קרתה ולא תקרה לעולם".

טענות המשיב

יצוין, כי סיכומי המשיב הוגשו ביום 8.9.2016 ועוד בטרם ניתן פסק הדין (הראשון) בעניין לרנר.

א. באשר להליכי השומה, מציין המשיב כי ביום 11.5.2006 פנה רו"ח עדי ליוואי לרשות המסים בבקשה להסדר מיסוי עבור בעלי המניות בסידמור בהם המערער. בין רו"ח ליוואי לבין צביקה ברנשטיין נציג רשות המסים אשר ריכז את הטיפול בפניית רו"ח ליוואי. ביום 8.1.2007 נחתמו שני הסכמים עם שניים מבעלי המניות. בהסכמים האמורים נקבע כי ההסכמים נערכו בהתבסס על העובדות והנתונים שהוצגו על ידי הנישומים ופקיד השומה יהיה רשאי לבטל את ההסכמים למפרע אם יתברר שהעובדות או הנתונים המהותיים שהוצגו אינם נכונים. בדיעבד התברר כי מרשימת

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ע"מ 10-12-19528 אביב רייז נ' פקיד שומה תל אביב 1
ע"מ 11-03-53652 אביב רייז נ' פקיד שומה תל אביב 1
ע"מ 1192/09 אביב רייז נ' פקיד שומה תל אביב 1

- 1 בעלי המניות נשמו שמו של אלעד שרגא. במכתב מיום 18.2.2007 הודיע ברנשטיין לרו"ח ליוואי כי
2 הסכמי השומה שנחתמו מבוטלים.
- 3
- 4 בשלב מסוים התנהל המערער באופן עצמאי אל מול פקיד השומה רחמים יפת ז"ל באמצעות רו"ח
5 דוד גולדברג, במטרה להגיע להסכם בדבר מיסויו כבעל מניות בסידמור. אלא שבין הצדדים
6 התגלעה מחלוקת באשר לשיעור המס בו יחויב המערער, התרה או אי התרה של קיזוז הפסדים
7 לאחור ומשך הזמן למימוש המניות, והצדדים לא הגיעו להסכם. במכתב מיום 7.6.2007 הודיע
8 רחמים יפת לרו"ח גולדברג כי בשל מהלך חד צדדי של חלוקת הדיבידנד לבעלי המניות בסידמור,
9 כל ההצעות שהוצעו על ידי רשות המסים מבטלות והצעות המערער נדחות. באותו מכתב נדרש
10 המערער לדווח בהתאם לחוק על קבלת הדיבידנד. ביום 11.6.2007 דיווח המערער על קבלת דיבידנד
11 בעין.
- 12
- 13 ב. ביום 29.1.2008 החליט דירקטוריון רוקמור לחלק את מניות ליברמור כדיבידנד בעין, ובהתאם
14 הועברו לבעלות המערער 1,062,817 מניות של ליברמור. המערער לא דיווח על קבלת הדיבידנד
15 האמור ומתוך שגגה לא מיסה המשיב את המערער בגין הדיבידנד האמור.
- 16
- 17 ג. בבדיקה מחודשת של שער החליפין של הפאונד ביום 30.5.2007 מצא המשיב כי שער החליפין היה
18 8.0025 ₪ לפאונד, ועל כן, יש להקטין את תוספת ההכנסה של המערער מדיבידנד בשנת המס 2007
19 באופן שסך התמורה יהיה 81,135,819 ₪.
- 20
- 21 ד. לטענת המשיב, בדיוני השומה לא טען המערער כי סידמור ורוקמור הן נאמניות, ועל כן, אין להתיר
22 לו להעלות טענות אלה, במסגרת הערעורים כאן. בכל ההתכתבויות בין הצדדים בקשר עם הסדר
23 המיסוי "מעולם לא נטען כי סידמור ורוקמור הן נאמנות או כי העברת מניותיה של ליברמור
24 מהחזקתן של סידמור ורוקמור להחזקה הישירה של היחידים אינה מהווה אירוע מס. מוסיף
25 המשיב וטוען, כי במספר לא מבוטל של מיילים שהוחלפו בין הצדדים הנושא היה "פירוק חני"ז"
26 (מוצג מע/19, מוצג מע/37, מוצג מע/38, מוצג מע/22, מוצג מע/39, מוצג מע/52, מוצג מע/23. עוד
27 טוען המשיב כי גם בהתכתבויות הפנימיות בין קבוצת היחידים לבין רו"ח ליוואי לא הוגדרה
28 סידמור כנאמנות (עמ' 29, קלסר ליוואי).
- 29
- 30 ה. לטענת המשיב, גרסת הנאמנות נסתרת גם מדוחותיה הכספיים של ליברמור לשנים 2005 ו- 2006
31 בהם מפורט כי בימים 3.4.2006 ו- 1.3.2007 החזיקה סידמור בכ 14.9% ממניותיה (מוצג מש/58).
- 32
- 33 גרסת הנאמנות נסתרת גם מהודעת ליברמור לבורסה מיום 8.6.2007 שם הודע כי סידמור אינה
34 מחזיקה עוד בשיעור משמעותי במניותיה של ליברמור (מוצג מש/25). לטענת המשיב, אילו היה
35 מדובר בנאמנות לא הייתה נדרשת הודעה מעין זו. "שכן, בהתאם לקו הטיעון של המערער, סידמור
36 מעולם לא הייתה בעלת עניין בליברמור.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ע"מ 19528-12-10 אביב רייז נ' פקיד שומה תל אביב 1
ע"מ 53652-03-11 אביב רייז נ' פקיד שומה תל אביב 1
ע"מ 1192/09 אביב רייז נ' פקיד שומה תל אביב 1

- 1
2 גרסת הנאמנות נסתרת גם בהודעת ליברמור לבורסה מיום 8.6.2007 שם הודע כי המערער מחזיק,
3 החל מיום 13.6.2007, 13.6.2007, 8.65% ממניותיה של ליברמור (מוצג מש/44).
- 4
5 קבלת גרסת המערער משמעותה קביעה כי האמור בדוחותיה הכספיים ובהודעותיה לעיתונות של
6 חברה בורסאית, שמפוקחת על ידי רשות לניירות ערך, אינו משקף בצורה נאמנה את המציאות
7 ביחס לפרטים מהותיים של זהות בעלי המניות. גרסה מעין זו יש להוכיח בראיות משמעותיות וחד-
8 משמעיות, ואילו המערער לא הוכיח את גרסת הנאמנות אף לכאורה.
- 9
10 ו. לטענת המשיב, 5,182,759 ₪ שקיבל המערער ביום 15.9.2005 ועוד 21,642,374 ₪ שקיבל המערער
11 ביום 21.3.2006 ועוד 1,159,335 דולר (לפי שער יציג של 4.526 ₪ לדולר) שקיבל המערער בשנת 2005
12 מרוקמור הם דיבידנדים ולא הלוואות. לביסוס טענתו זו מצביע המשיב על הנסיבות שלהלן:
- 13
14 1. בעת העברת הכספים למערער, הועברו גם לשאר בעלי המניות סכומים וזאת באופן יחסי
15 לשיעור אחזקתם בחברה המחלקת.
- 16 2. לא נעשה כל תשלום בפועל של קרן או ריבית בגין ההלוואות, עד לשינוי סיווגן כדיבידנד
17 לאחר שרוקמור החליטה ביום 3.1.2007 לדרוש מבעלי המניות את החזר ההלוואה וביום
18 9.1.2007 הכריזה על חלוקת דיבידנד בגובה סכום ההלוואות.
- 19 3. המערער לא הציג את רישום ההלוואות בספרי החברות (טרדל ורוקמור).
- 20 4. מהחלטת טרדל מיום 15.6.2005 עולה כי הוחלט לחלק לבעלי המניות דיבידנדים,
21 וההחלטה האמורה כלל לא עסקה במתן הלוואות.
- 22
23 ז. המערער החזיק בעקיפין ב- 11.895% מהון המניות המונפק של טרדל, ועל כן, אפילו תתקבל טענתו
24 לפיה קיבל מרוקמור הלוואות בשנות המס 2005 ו- 2006, והדיבידנדים חולקו לו רק בשנת 2007,
25 יהיה עליו לשלם מס בשיעור 25% בהיותו בעל מניות מהותי. בהקשר זה טוען המשיב כי בהליכי
26 השומה התבסס על מצגי המערער באשר לשיעור החזקת המערער בטרדל, אולם במסגרת ההליך
27 בעניין לרנר, התבררו נתוני האמת לאחר שעו"ד ג'ורי הגיע עם מסמכים מהם ניתן היה ללמוד על
28 שיעור האחזקה של המערער בטרדל.
- 29
30 ח. באשר לסכומים שקיבל המערער מרוקמור בשנת 2005, טוען המשיב כי ממסמכים שהוצגו במסגרת
31 ההליך בעניין לרנר, עולה כי בניגוד להצהרתו של המערער סך 4,008,040,50 פאונד התקבלו אצל
32 המערער ביום 24.6.2005 ובהתחשב בשער החליפין במועד האמור יש להוסיף להכנסתו של המערער
33 1,171,951 ₪. כך גם לגבי הסכום הנוסף בסך 4,008,040.50 פאונד עליו דיווח המערער כהלוואה
34 אשר בהתחשב בשער החליפין שהיה ביום 24.6.2005 יש להוסיף למערער הכנסה בסך 1,375,163
35 ₪. באשר לסכומים נוספים אלה, עותר המשיב לעשות שימוש בסמכות הקבועה בסעיף 156
36 לפקודה, ולהורות על הגדלת השומה בהתאם.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ע"מ 19528-12-10 אביב רייז נ' פקיד שומה תל אביב 1
ע"מ 53652-03-11 אביב רייז נ' פקיד שומה תל אביב 1
ע"מ 1192/09 אביב רייז נ' פקיד שומה תל אביב 1

דיון

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35

1. יצוין, כי בע"מ 25689-02-13 רוני לרנר נ' פקיד שומה תל אביב 3 (פורסם בנבו) (להלן: "עניין לרנר"), נדונו ערעוריו של מר רוני לרנר וביום 21.6.2015 הסכימו הצדדים כי פרוטוקולי הדיונים בתיק לרנר יהוו מוצגים בתיק זה (שם, ש' 7 ע' 55 לפרוטוקול הדיון).

במסגרת הדיון כאן, התקיימו דיוני ההוכחות ב - 1.6.2015, 21.6.2015, 9.7.2015 ו - 16.7.2015. מטעם המערער נחקר המערער עצמו ומטעם המשיב נחקרה הרכזת גב' קטי דהרי. במסגרת דיוני ההוכחות בעניין לרנר נחקרו: 1. עו"ד גיורי (ע' 11 - 105 לפרוטוקול הדיון מיום 21.5.2014); 2. רו"ח ליוואי (ע' 106 - 180 לפרוטוקול הדיון מיום 13.11.2014); 3. רו"ח ברנשטיין (ע' 182 - 252 לפרוטוקול הדיון מיום 16.11.2014); 4. גב' סיגל מרגוליס, מפקחת פקיד שומה יחידה ארצית (ע' 105 - 116 לפרוטוקול הדיון מיום 17.11.2014); 5. רו"ח אבני (ע' 129 - 198 לפרוטוקול הדיון מיום 18.11.2014); 6. המערער (ע' 203 - 238 לפרוטוקול הדיון מיום 18.11.2014); 7. רו"ח גולדברג (ע' 241 - 276 לפרוטוקול הדיון מיום 19.11.2014); 8. מר יוסי בהיר (ע' 416 - 444 לפרוטוקול הדיון מיום 14.12.2014); 9. מר שמואל וינשטיין, מעריך שווי של רשות המיסים (ע' 449 - 572 לפרוטוקול הדיון מיום 17.12.2014); 10. ע' 581 - 665 לפרוטוקול הדיון מיום 31.12.2014; 11. ע' 767 - 776, ע' 818 - 827 לפרוטוקול הדיון מיום 11.3.2015; 12. רו"ח איריס עומר, סגנית פקיד שומה 5 במועדים הרלבנטיים (ע' 670 - 761 לפרוטוקול הדיון מיום 17.2.2015); 13. מר עופר חלימה, מפקח ביחידה הארצית לשומה במועדים הרלבנטיים (ע' 778 - 816, 828 - 976 (חלק נראה ככפילות), לפרוטוקול הדיון מיום 11.3.2015; 14. ע' 828 - 976 לפרוטוקול הדיון מיום 11.3.2015; 15. ע' 978 - 1121 לפרוטוקול הדיון מיום 16.3.2015).

2. טענות הצדדים לעניין הנאמנות הנטענת במסגרת ההליך דומות במהותן לטענת הנאמנות שנדונה והוכרעה בפסק הדין בעניין לרנר ומאחר והמערער כאן היה חלק מקבוצת היחידים בעלי המניות בסידמור ורוקמור אשר החזיקו במניות ליברמור, והעובדות הנוגעות להתנהלות קבוצת היחידים בקשר עם החזקת מניות ליברמור על ידי סידמור ורוקמור זהות, למעט שיעור המניות והסכומים שקיבל המערער מסידמור ורוקמור, אני רואה לנכון להחיל על המקרה כאן גם את הקביעות והמסקנות אליהן הגעתי במסגרת הדיון בעניין לרנר בנוגע לנאמנות, כמפורט להלן.

3. פרק רביע 2 לפקודה העוסק בנאמנות תוקן בתיקון מס' 147 ונכנס לתוקפו ביום 1.1.2006, אולם הוראות אלה חלות גם על נאמנויות שנוצרו לפני יום התחילה.

סעיף 75 לפקודה, קובע:

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ע"מ 10-12-19528 אביב רייז נ' פקיד שומה תל אביב 1
ע"מ 11-03-53652 אביב רייז נ' פקיד שומה תל אביב 1
ע"מ 1192/09 אביב רייז נ' פקיד שומה תל אביב 1

- 1 "נאמנות" – הסדר שעל פיו מחזיק נאמן בנכסי הנאמן לטובת נהנה, שנעשה בישראל
2 או מחוץ לישראל, בין אם הוא מוגדר על פי הדין החל עליו כנאמנות ובין אם הוא מוגדר
3 אחרת; "
- 4 סעיף 75 ד (א) לפקודה, קובע:
- 5 "יוצר של נאמנות הוא אדם שהקנה לנאמן נכס, במישרין או בעקיפין, ויראו כיוצר גם
6 את אלה:
- 7 (1) ... ; "
- 8 סעיף 75 ז (א) לפקודה, קובע:
- 9 "נאמנות תושבי ישראל היא נאמנות שבמועד יצירתה יוצר אחד לפחות ונהנה אחד
10 לפחות בה היו תושבי ישראל, ובשנת המס היה יוצר אחד או נהנה אחד לפחות בה תושב
11 ישראל".
- 12 4. סעיף 1 לחוק הנאמנות, התשל"ט-1979 קובע:
- 13 נאמנות היא זיקה לנכס שעל פיה חייב נאמן להחזיק או לפעול בו לטובת נהנה או
14 למטרה אחרת".
- 15 סעיף 2 לחוק הנאמנות, קובע:
- 16 "נאמנות נוצרת על פי חוק, על פי חוזה עם נאמן או על פי כתב הקדש".
- 17 5. בע"א 3829/91 אבינועם וואלס נ' נחמה גת ואח' (פורסם בתקדין) (להלן: "עניין וואלס"), דן בית
18 המשפט במוסד הנאמנות וקבע כי מקום שהנסיבות מלמדות על כוונת הצדדים להתקשר בחוזה
19 נאמנות ניתן לקבוע שמדובר בנאמנות משתמעת IMPLIED TRUST גם בהעדר חוזה בכתב. לכך
20 יש להוסיף כי העובדה שהנכס לא נרשם על שם הנהנה, אינה שוללת את הנאמנות, וכך נקבע בעניין
21 זה על ידי כבוד הנשיא מ' שמגר (שם, פסקה 6):
- 22 "סיטואציה זו של חלוקת זכויות הבעלות בנכס - כאשר הבעלות הרשומה היא זו של
23 האחראי על ניהול העסק, בעוד שהבעלות שביורש היא של גורם אחר - היא הסיטואציה
24 הקלאסית של נאמנות."
- 25 6. הנה כי כן, על פי הפקודה והדין, נאמנות מהווה הסדר על פיו מחזיק נאמן בנכס לטובת נהנה, תהיה
26 הגדרת ההסדר אשר תהיה. מכאן, שבניגוד לטענת המשיב, אין לייחס משמעות רבה למונחים בהם
27 השתמשה קבוצת היחידים בעת שתיארה לרו"ח ליוואי את הנסיבות בעטיין התבקש הסדר המס,
28 והשאלה העיקרית בה צריך להכריע היא האם מבחינה מהותית מדובר בהחזקת נכס לטובת נהנה.
- 29 7. המשיב מחויב למסות העסקה בהתאם למהותה האמתית. המשיב המשתמש בכלים אנטי
30 תכנוניים לרבות שעה שהוא מסווג מחדש עסקאות, עושה זאת כדי להגיע אל המהות האמתית של

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ע"מ 19528-12-10 אביב רייז נ' פקיד שומה תל אביב 1
ע"מ 53652-03-11 אביב רייז נ' פקיד שומה תל אביב 1
ע"מ 1192/09 אביב רייז נ' פקיד שומה תל אביב 1

- 1 העסקה תוך התעלמות מהכותרת שנתנו לה הצדדים הנישומים. שימוש זה אינו יכול שיהא חד צדדי
2 הפועל רק לטובת רשות המס. המשיב כרשות ציבורית מחויב בהפעלת הכלים האנטי תכנוניים כדי
3 להגיע אל מס האמת.
- 4 בהקשר זה עולה הסוגיה עד כמה כבול הנישום לדיווח שהגיש לרשות. אין חולק כי כאשר נישום
5 בוחר לדווח בדרך מסוימת יש משקל רב לדרך דיווח זו, לרוב משקל מכריע שעה שהוא מבקש לתקן
6 דיווח כדי להגיע לתוצאה מס נוחה יותר עבורו. נישומים אמורים לקחת אחריות על דיווחיהם בפרט
7 כאשר מדובר בדיווחים שנעשו בעזרת מומחים בתחום. עליהם לשקול בכובד ראש את הדיווח
8 מראש ולבחון את השלכותיו הפיסקאליות. הענות בלתי מושכלת של המשיב לבקשות תיקון
9 תפחית ותפגע במשקל הדוחות המוגשים. הענות תכופה לבקשות תיקון עלולה להקטין את כובד
10 הראש המתבקש ומתחייב בדין. פעולת ההערכות, איסוף המידע העובדתי, ביצוע ההתייעצות
11 וכיוצא באילו בשלב הגשת הדו"ח עלולים להיעשות מתוך ציפייה כי בעתיד ניתן יהיה לתקן. זו
12 אינה תוצאה רצויה מטעמים מובנים. די אם אומר כי היא תהווה הכבדה בלתי סבירה על רשות
13 המסים, אם למנות טעם אחד. בקשה לתיקון דיווח שגוי מטעם הנישום מצריכה בחינה באמות
14 המידה של דיני החוזים ובכללם תום לב, דרך מקובלת, היות התיקון בא בכלל טעות או הטעיה,
15 היות התיקון לא כזה שמקורו בטעות בכדאיות העסקה והדברים ידועים. עם זאת, על פקיד השומה
16 מוטלת חובה בצד חובתו לדאוג לקופת המדינה, לגבות מס אמת. שעה שפקיד השומה נתקל בדיווח
17 שגוי עליו לפעול לתיקון המעוות ולמסות העסקה בהתאם למהותה האמתית ובהתעלם מאופן
18 הדיווח השגוי גם אם שגיאה זו אינה מכוונת או מונעת משיקולים של הימנעות ממס. לצורך כך
19 הפקודה והדין הקנו למשיב ארגז כלים המכונים אנטי תכנוניים. דומה שהכינוי הראוי להם הוא
20 כלים החותרים למס אמת. מוטלת על המשיב חובה חוקתית מכוח מהות תפקידו, להשתמש בכלים
21 אילו בין אם המדובר בטעות המיטיבה עם קופת המדינה ובין אם המדובר בטעות המיטיבה עם
22 הנישום. קל וחומר כאשר מלא המסכת העובדתית מוצגת בפניו ונקל לזהות מתוכה במה דברים
23 אמורים.
- 24 8. לביסוס טענותיו העיד המערער את עו"ד ג'ורי אשר שימש בזמנים הרלבנטיים כמנהלן של סידמור
25 ורוקמור. כך העיד עו"ד ג'ורי (ש' 8 ע' 19 לפרוטוקול הדיון מיום 21.5.2014):
- 26 "I was told that these people were the owners of the shares of Clevedon and
27 that they needed to go through a vehicle. The rationale that Mr. Tessone
28 explained to me at the time was that for simplicity reasons, for efficiency
29 reasons it was better to group all of these holdings. Because some of them
30 had smaller ownerships shares and so that in order to deal with Clevedon, in
31 order to have some weight. I mean these are there reasons, in order to have
32 some weight vis a vis Clevedon, they wanted to be a group of investors that
33 would act through one vehicle. So that vehicle was supposed to be basically

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ע"מ 19528-12-10 אביב רייז נ' פקיד שומה תל אביב 1
ע"מ 53652-03-11 אביב רייז נ' פקיד שומה תל אביב 1
ע"מ 1192/09 אביב רייז נ' פקיד שומה תל אביב 1

1 the conduit; or those vehicles because those two were supposed to be the
2 conduit to represent their ownership stakes (stock) in Clevedon.

3 ...

4 There were two companies: Rockmore and Sidmore.

5 Yeah, I was given this list by Mr. Tessone."
6

7 מעדותו זו של עו"ד ג'ורי עולה כי רשימת האנשים והגופים שהוצגה כמוצג מע/1 בהם המערער היו
8 הבעלים של המניות וכי כל אחד מבעלי המניות העביר את מניותיו לרוקמור וסידמור כדי לאחד
9 כוחות ולהוות משקל מהותי בין בעלי המניות של ליברמור. עוד עולה, כי רוקמור וסידמור היוו
10 כלי/צינור ("Vehicle"/"Conduit") לריכוז אחזקותיהם של בעלי המניות בליברמור והוא עצמו פעל
11 בנאמנות עבורם.

12 9. עוד העיד עו"ד ג'ורי כי בינו לבין בעלי המניות נכרתו הסכמי נאמנות (Fiduciary Agreement) בקשר
13 עם כל אחת מהחברות אותן ניהל בשם ובעבור בעלי המניות על פי הסכמי ניהול (מוצגים מע/4 ו-
14 מע/5 בהתאמה) שנחתמו בינו לבין רוקמור וסידמור. הסכמי הנאמנות הוצגו במסגרת חקירתו של
15 עו"ד ג'ורי כמוצגים מע/6 ו- מע/7. אמנם במסמכים אלה לא מצוין תאריך, אולם עו"ד ג'ורי אישר
16 בחקירה נגדית שהמסמכים נחתמו בחודש יוני 2004 בסמוך לפתיחת חשבון הבנק של סידמור
17 ורוקמור (שם, ע' 83). עדות זאת נאמנה עליו, מאחר ובראש העמוד האחרון הכפול (4) של ההסכם
18 לניהול רוקמור (מוצג מע/4) מופיעה הדפסת פקס "22-JUN-2004" וכך גם על ראש העמוד האחרון
19 הכפול (4) של ההסכם לניהול סידמור.
20

21 עו"ד ג'ורי הסביר בחקירתו כי למרות שחוזי הנאמנות נחתמו רק על ידי חלק מבעלי המניות הוא
22 היה מחויב בנאמנות לכל בעלי המניות (שם ע' 62).

23

24 עו"ד ג'ורי אישר כי נכסי רוקמור וסידמור הם נכסי בעלי המניות (שם, ע' 27), כי החזיק במניות
25 עבור בעלי המניות (שם, ע' 62) וככל שמי מהם היה מבקש לקבל את חלקו במניות היה עליו להיענות
26 לבקשה (שם, ע' 31). עוד העיד עו"ד ג'ורי כי כספים שהתקבלו מליברמור העביר לכל אחד מבעלי
27 המניות על פי שיעור חלקו במניות ליברמור שהוחזקו על ידי סידמור ורוקמור (שם, ע' 37 - 40).

28

29 10. עוד העיד, עו"ד ג'ורי (שם, ע' 64):

30 "העד: This is exactly what I just said. That I was acting for each of
31 the beneficial owners.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ע"מ 19528-12-10 אביב רייז נ' פקיד שומה תל אביב 1
ע"מ 53652-03-11 אביב רייז נ' פקיד שומה תל אביב 1
ע"מ 1192/09 אביב רייז נ' פקיד שומה תל אביב 1

1 ובהמשך חקירתו העיד מר לרנר (שם, ע' 336):

2

3

" אני בהחלט הסמכתי את שלמה טיסונה שיפנה למרק ג'ורי, שיחד יפעלו ויעשו את
4 המסגרת של הנאמנות".

5

6 13. עו"ד ג'ורי העיד בחקירתו כי מלבד קבלת הדיבידנדים מליברמור וחלוקתם לבעלי המניות כפי

7

8 שיעור חלקם במניות לא הייתה כל פעילות בסידמור ורוקמור (ע' 50 לפרוטוקול הדיון מיום
9 21.5.2014).

10

10 בחקירתו התייחס גם מר לרנר לפעילותן של רוקמור וסידמור וכך העיד (שם, ע' 285):

11

" לסידמור לא היו רווחים ראויים לחלוקה, לא הייתה לה פעילות. זו הייתה חברה ללא
12 נכסים. היא הייתה רק נאמנות, במתכונת הזאת היא פעלה. כל כסף שהיא קיבלה
13 כדיווידנד מליברמור היא חילקה כצינור לנהנים ולא היה לה רווחים משל עצמה. לכן
14 היא לא יכלה לחלק דיווידנד משל עצמה".

15

16 14. לטענת המשיב, מעיון במסמכי חשבון הבנק של רוקמור עולה כי שולמו תשלומים לעו"ד מאיר

17

18 מזרחי, לחברת חשבונאות בז'נבה ובלא דוחות כספיים לא ניתן לדעת האם היו לרוקמור וסידמור
19 נכסים נוספים או פעילות מעבר לאחזקת מניות ליברמור. נראה כי בניגוד לטענת המשיב כעת, בעת
20 ניהול המשא ומתן לכריתת הסכם המס ואפשר אף קודם לכן בעת עריכת הסכמי המס לשנים 2001
21 ו- 2004 שוכנעו נציגי רשות המיסים שכל פעילותן של רוקמור וסידמור היא באחזקת מניות
22 ליברמור. מכל מקום, בהתחשב בראיות שהוצגו בפני ופורטו לעיל, שוכנעתי שפעילותן היחידה של
23 רוקמור וסידמור הייתה בקשר עם אחזקת מניות ליברמור ואין בהוצאה כזו או אחרת לעורכי דין
ולמנהלי חשבונות או במתן הלוואות, כדי לשנות ממסקנתי זו.

24 15. תמיכה בטענתם של המערער ועו"ד ג'ורי בדבר החזקת המניות בנאמנות עבור בעלי המניות ניתן

25

למצוא ב Article 2 להסכם הנאמנות, הקובע:

26

"...It is understood that the assets of the Company are the sole and
27 exclusive ownership of the Client and beneficial owner"

28 16. כעולה מעדותו של עו"ד ג'ורי, בסמוך לקבלת סכום כסף מליברמור העביר הוראות לבנק בו התנהלו

29

30 חשבונות רוקמור וסידמור לחלק ולהעביר את אותו הסכום לבעלי המניות על פי שיעור החזקתם
31 במניות (שם, ע' 49 ו- מוצג מע/12). כמו כן, העביר עו"ד ג'ורי לכל אחד מבעלי המניות אישור ביחס
לסכום שהועבר אליו (מוציגים מע/8, מע/9 ו- מע/10).

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ע"מ 10-12-19528 אביב רייז נ' פקיד שומה תל אביב 1
ע"מ 11-03-53652 אביב רייז נ' פקיד שומה תל אביב 1
ע"מ 1192/09 אביב רייז נ' פקיד שומה תל אביב 1

17. כדי לעמוד על מהות החזקת מניות ליברמור על ידי סידמור ורוקמור, ניתן ללמוד גם מהנסיבות הכרוכות במשא ומתן בין קבוצת היחידים באמצעות רו"ח ליוואי לבין רשות המיסים, בזמן אמת.
- במסגרת הנפקת ליברמור בבורסת לונדון התחייבו בעלי המניות שלא למכור את מניותיהם עד ליום 10.6.2006 ובמשך שנה לאחר מכן התחייבו למכור את מניותיהם רק באמצעות חברת החיתום. בסמוך להנפקת ליברמור בבורסה בלונדון ביקשו חלק מקבוצת היחידים לממש את אחזקתם במניות ליברמור (להלן: "המניות") ולשם כך פנו בכתב לרשות המיסים, ביום 10.5.2006, באמצעות רו"ח ליוואי, בבקשה להסדר מס לפיו העברת המניות מסידמור ורוקמור לידי כל אחד מחברי קבוצת היחידים מבלי שהעברת המניות תחויב במס אלא בעת מכירת המניות. בין קבוצת היחידים באמצעות רו"ח ליוואי לבין רשות המיסים נוהל משא ומתן במשך מספר חודשים ובסופו של משא ומתן נוסח הסכם שומה סופי, לפיו העברת המניות מרוקמור וסידמור לידי בעלי המניות, תיחשב כמכירה לפי סעיף 88 לפקודה, אולם חישוב התמורה ותשלום המס יידחו ליום מכירת המניות על ידי כל אחד מבעלי המניות או עד ליום 30.11.2010, לפי המוקדם מהם. מטעם רשות המיסים ניהל וריכז את המשא ומתן רו"ח ברנשטיין. ביום 8.1.2007 נחתמו הסכמי שומה (באמצעות רו"ח ליוואי) עם שניים מבעלי המניות שתיקם התנהל בפקיד שומה ת"א 5.
18. בעניין לרנר נקבע כי בין רשות המיסים לבין קבוצת היחידים, למעט המערער כאן, נכרת הסכם מס (שם פסקה 20 לפסק הדין), וכפי שיפורט בהמשך, עמדת רשות המיסים במהלך המשא ומתן ובזמן אמת, תומכת במסקנה לפיה סידמור ורוקמור החזיקו את מניות ליברמור בנאמנות עבור קבוצת היחידים בהם המערער כאן.
19. באשר למטרת המשא ומתן שהתנהל בין רשות המיסים לבין רו"ח ליוואי בשם קבוצת היחידים, העיד רו"ח ליוואי (שם, ש' 11 ע' 107):
- "...היה רכז בכיר שם בשם ישי כהן ואיתו ישבתי על הפרטים הראשוניים, על המבנה של האחזקות על מה אנחנו בעצם רוצים, מה הייתה המטרה, המטרה, המטרה בעצם הייתה להפריד את החבילה כדי שכל אחד מהיחידים שהחזיק במניות יוכל לעשות, לעשות מה שהוא רוצה, כרצונו בעצם אחזקתו".
- עוד העיד רו"ח ליוואי (שם, ש' 18 ע' 109):
- " כל אחד, ההחזקה, כל אחד בעצם רצה לקבל את המניות לאחזקתו הישירה, וגם רשויות המס לא נחה דעתם או השתכנעו שבעצם ההחזקה באמצעות חברה בדרך הייתה זה אפילו מופיע פה בהסכם שהם ראו לחברת האחזקות לא היו הכנסות, אין נכסים, אין זכויות לנכס בישראל ולא היו לה שום הכנסות, זה היה למעשה מעין צינור להחזקה הישירה שלהם".

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ע"מ 10-12-19528 אביב רייז נ' פקיד שומה תל אביב 1
ע"מ 11-03-53652 אביב רייז נ' פקיד שומה תל אביב 1
ע"מ 1192/09 אביב רייז נ' פקיד שומה תל אביב 1

20. במסגרת המשא ומתן שניהל רו"ח ליוואי עם רשות המיסים פנה רו"ח ליוואי אל רו"ח גדעון בר זכאי במכתב מיום 10.5.2006 (מוצג מש/14). בפנייה ראשונה זו בכתב, בזמן אמת, ועוד בטרם העברת מניות ליברמור אל המערער, אמנם לא נטען במפורש שמדובר בנאמנות אולם הובהר כי מניות ליברמור הן בבעלות קבוצת היחידים. כך ברישא של סעיף ה, נכתב: "בין בעלי המניות בחני"ז התגלעו חילוקי דעות בקשר עם מכירת מניות התאגיד הזר", דהיינו ההחלטה על מכירת מניות התאגיד הזר (ליברמור) הייתה נתונה לקבוצת היחידים. בהמשך נכתב: "בנוסף, היחידים אינם יכולים לשעבד את מניותיהם בתאגיד הזר... העדר היכולת לשעבד המניות כאמור גורע מיכולתם להשתמש בנכס שבעלותם כבטחון לאשראי שישמש לפעילות עסקית מהותית בישראל". דהיינו, רו"ח ליוואי הבהיר כי על פי המידע שנמסר לו, **קבוצת היחידים** היא הבעלים של מניות ליברמור שהוחזקו על ידי סידמור.

21. בחקירתו התייחס רו"ח ליוואי למכתבו מיום 10.5.2006 ולעניין הנאמנות וכך העיד (ש' 22 ע' 152 לפרוטוקול הדיון מיום 13.11.2014):

13 " ש: מר ליוואי אמרו לך אי פעם שמדובר בנאמנות?

14 ת: אני לא זוכר אם אמרו לי שמדובר בנאמנות אבל עלה עניין שבעצם יש פה, שהחברה
15 הזאת שבאמצע היא בעצם צינור לאחזקות של היחידים.

16 ...

17 זה בא לידי ביטוי בהסכם.

18 ...

19 ...והואיל, אם תסתכלי בהואיל הרביעי בהסכם, והואיל לחברת האחזקות הזרה לא
20 היו הכנסות ואין בבעלותה נכסים בישראל או זכויות במישרין או בעקיפין לנכס הנמצא
21 בישראל וכי מאז הקמתה לא היו לה הכנסות שהופקו או נצמחו בישראל. איך אומרים
22 על ברווזים, הולך כמו ברווז, נראה כמו ברווז, מדבר כמו ברווז,

23 ש: כתבתם, התייחסתם באיזה שהוא מקום לנאמנות?

24 ...

25 ת: לא אבל אני, אני ראיתי את זה כיחידים, הקימו חברה כי הרבה פעמים כשעושים
26 השקעות באה קבוצה של עשרה אנשים, חברת המטרה לא רוצה להתעסק עם עשרה
27 יחידים שכל אחד שם 10,000 או 20,000 דולר מקימים חברה החברה מהותית [כלכלית]
28 איך נקרא לזה? קניינית זו החזקה ישירה של היחידים באמצעות חברה שהיוותה צינור
29 לאחזקה שלהם.

30 ...

31 אני לא זוכר אם אמרו לי נאמנות אבל הסביר[ו] את מה שאמרתי עכשיו."

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ע"מ 10-12-19528 אביב רייז נ' פקיד שומה תל אביב 1
ע"מ 11-03-53652 אביב רייז נ' פקיד שומה תל אביב 1
ע"מ 1192/09 אביב רייז נ' פקיד שומה תל אביב 1

1 גרסתו של רו"ח ליוואי, באשר לנסיבות שהובהרו לו בזמן אמת כפי שעלתה ממכתבו מיום
2 10.5.2006 ומעדותו כאן, נתמכת בעדותו זו של רו"ח ברנשטיין (ש' 24 ע' 188 לפרוטוקול הדיון מיום
3 16.11.2014):

4 " ...ומסקנתך הייתה שהניחו את דעתנו לעניין מטרת החברות שהם שימשו כצינור בין
5 החברה הבורסאית ליחידים זו הייתה מסקנתך.
6 ת: התשובה היא, עוד פעם, זו, זה היה אשרור של הסיפור שאמרו לי במידה וזה המבנה
7 וזה כל, כל הסיפור שנאמר זה לשמעון כהן הוא נכון אז אנחנו נבוא לקראת, לא נבוא
8 לקראת זו מילה לא טובה, אנחנו נגיע איתם לאיזה שהוא סדר.
9 ...
10 ת: בגלל הנסיבות החריגות של המבנה.
11 ...
12 עד: אני אגיד, אני ברשותך אני אענה משהו אחר, אם לא היינו משתכנעים שמדובר פה
13 במבנה מסוים לא היינו מגיעים לכדי טיוטה של הסכם אפילו.
14 ש: אוקי זאת אומרת מבנה מסוים זה, צינור כפי שכתבת,
15 ת: שהתייחסנו לזה, נכון.
16 ש: כצינור.
17 ת: נכון."

18
19 : בחקירתו הנגדית העיד רו"ח ברנשטיין (שם, ע' 249):

20 "תראה במסגרת התשאול שהציגו לך טענת כי הניחו את דעתנו לעניין מטרת החברות
21 שהם שימשו כצינור בין החברות, בין חברות בורסאיות ליחידים, איזה מסמכים ראית
22 שהניחו את דעתך?
23 ת: עוד פעם, אני לא זוכר אבל כמו שאני אומר זה לא רק הניחו את דעתי אלא היו שמה
24 חבורה של מספר אנשים שבדקו את אותם מסמכים וכולנו הגענו לאותה תמימות
25 דעים".

26
27 23. תמיכה בגרסת הנאמנות ניתן למצוא גם בהצהרת ההון ליום 31.12.2005, של מר לרנר שנערכה
28 ביום 30.11.2006, ובה מתייחס מר לרנר שהיה חלק מקבוצת היחידים עליה נמנה המערער, למניות
29 ליברמור המוחזקות על ידי סידמור ורוקמור ומציין "מתקיים פרה רולינג להעביר את המניות
30 לבעלים". בהמשך, מפרט המערער (סעיף 2 לפירוט ההשקעות בחו"ל):

31 "19.038% מחברת SIDMORE HOLDING LIMITED

32 חברה זו הינה "חברה שקופה" שכל פעולתה, אחזקת מניות של החברה הבורסאית
33 EOL – EMPIRE ONLINE הנסחרת בבורסת ה – AIMS בלונדון. החברה התאגדה
34 ע"י קבוצת משקיעים לצורך השקעה משותפת כאשר החברה הבורסאית הייתה עדיין
35 סטארט אפ בראשית דרכה. ההשקעה המקורית נמחקה מול ההכנסות, במסגרת
36 ההסדר מול מס הכנסה – ולפיכך ערך ההשקעה היא אפס.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ע"מ 19528-12-10 אביב רייז נ' פקיד שומה תל אביב 1
ע"מ 53652-03-11 אביב רייז נ' פקיד שומה תל אביב 1
ע"מ 1192/09 אביב רייז נ' פקיד שומה תל אביב 1

- 1 באמצעות חברת SIDMOR אני מחזיק 8,327,002 מניות של EOL – EMPIER
2 ONLINE שמהוות פחות מ – 3% ממניות EOL.
3 המניות היו מוקפאות עד חודש יוני 2006 מאז ההנפקה.
4 כיום מתבצעת פעילות רולינג מול שלטונות המס, שעל פיה הכוונה היא להעביר את
5 המניות לכל אחד מהבעלים בנפרד כדי להשתחרר מהקיפאון המסחרי שנכפה עלינו".
6 דברים זהים כתב מר לרנר גם ביחס לרוקמור.
7 24. אכן, בנאמנות תושבי ישראל יראו את הכנסת הנאמן כהכנסתו של היוצר ואת נכסי הנאמן כנכסיו
8 של היוצר (סעיף 75ז (ב) לפקודה), בעוד בסעיף 2 (א) להסכם המס נקבע כי "העברת המניות מחברת
9 האחזקות הזרה ... תחשב כמכירה". אולם תוצאת המס שנקבעה בהסכם המס דומה או קרובה
10 לתוצאת המס של נאמנות. על כן, אף אם לא נאמר לרו"ח ליוואי ולמעורבים במשא ומתן שמדובר
11 בנאמנות (על כך העיד רו"ח ליוואי שאינו זוכר), הנסיבות שהוצגו בפני רו"ח ליוואי ונציגי רשות
12 המיסים הרלבנטיים, מלמדים על התנהלות שיש בה מרכיבים של נאמנות. קרי, בעלות בנכס (מניות
13 ליברמור) רשומה על שם האחראית על ניהול העסק (סידמור ורוקמור) בעוד הבעלות שביושר היא
14 של גורם אחר (קבוצת היחידים) וכאמור בעניין וואלס "זוהי "סיטואציה קלאסית של נאמנות".
15 תהא אשר תהא הלשון שנקט רו"ח ליוואי, על פקיד השומה ובית המשפט לזהות, לאתר ולמסות
16 את המהות האמיתית של העסקה.
17 25. מהעדויות שלעיל והמסמכים שהוצגו במהלך עדותו של עו"ד ג'ורי, עולה כי רוקמור וסידמור פעלו
18 באמצעות עו"ד ג'ורי להחזיק במניות, לייצג את בעלי המניות בפני מנהלי ליברמור ו/או בעלי
19 המניות האחרים בליברמור בהתאם להוראות בעלי המניות שהתקבלו באמצעות עו"ד טיסונה,
20 לקבל את הדיבידנדים שחילקה ליברמור ולחלקם לבעלי המניות על פי שיעור החזקתם במניות
21 ליברמור. בכל אלה יש כדי ללמד שמדובר בהסדר נאמנות לפיו רוקמור, סידמור ו/או עו"ד ג'ורי
22 שימשו כנאמנים המחזיקים במניות ליברמור עבור בעלי המניות ואילו בעלי המניות ובהם המערער
23 היו הנהנים.
24 26. לכך יש להוסיף כי בשנת 2006 נכרת בין מר לרנר לבין חברת החיתום NUMIS SECURITIES
25 LIMITED הסכם LOCK-IN AGREEMENT REALATING TO RMPIRE ONLINE LIMITED
26 (מוצג מע/53) ובו התחייב מר לרנר כי בתקופה שבין כריתת ההסכם ליום 10.6.2007 לא ימכור את
27 מניותיו אלא באמצעות חברת החיתום. הסכם זה שנכרת בין חברת החיתום לבין המערער מלמד
28 כי מהותית היה מר לרנר הבעלים של מניות ליברמור ולא רוקמור וסידמור או עו"ד ג'ורי אשר
29 שימשו כנאמנים לפעול במניות על פי הוראות המערער באמצעות עו"ד טיסונה. כך גם לגבי המערער
30 כאן.
31 27. המשיב מצא לטעון בהרחבה לסתירה לכאורה שמצא בין טענת הנאמנות לבין טענותיו לפיהן
32 רוקמור וסידמור "הן חברות צינור או חברות שקופות לצרכי מס". לא מצאתי ממש בטענה זו, לפי

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ע"מ 10-12-19528 אביב רייז נ' פקיד שומה תל אביב 1
ע"מ 11-03-53652 אביב רייז נ' פקיד שומה תל אביב 1
ע"מ 1192/09 אביב רייז נ' פקיד שומה תל אביב 1

- 1 שכפי שהובהר לעיל, הצדדים והמעורבים בהתנהלות בין רשות המיסים לבין המערער נקטו או
2 השתמשו במונחים שונים שכפי שנקבע לעיל, משמעותם המהותית שקבוצת היחידים הייתה
3 הבעלים של מניות ליברמור שהוחזקו או נרשמו על שם רוקמור וסידמור וגם כאן, יש להתייחס
4 למהות הפעולה ולא להגדרות או למונחים בהם השתמשו הצדדים. כך, כאשר מציין מר לרנר
5 בהצהרת ההון שלו שמדובר בחברה "שקופה", יש להניח שאינו מתכוון לחברה שקופה כמשמעותה
6 בפקודה, אלא כחברה שיש להתעלם ממנה כאשר מתייחסים לבעלות על מניות ליברמור.
- 7 28. לטענת המשיב, היותה של סידמור חנ"ז, שמחזיקה במניותיה של ליברמור "היא עובדה שנמסרה
8 לרשות המיסים על ידי קבוצת היחידים, עליה נמנה המערער". עוד טוען המשיב, כי "סידמור
9 ורוקמור יכולות היו לשמש כנאמנות אך ורק לנכסים, מניות, שלא היו באותה העת בבעלותן. בדומה
10 סידמור ורוקמור יכולות היו להיות חנ"ז (או "צינור") אך ורק ביחס לנכסים, מניות, שהיו באותה
11 העת בבעלותן. אולם, בשום פנים ואופן, סידמור ורוקמור לא יכולות היו להיות, באותה העת, גם
12 נאמנות וגם חנ"ז ביחס לאותן המניות ממש. קבלתה של טענה זו משמעה כי סידמור ורוקמור היו
13 בעת ובעונה אחת גם הבעלים של המניות וגם לא-הבעלים של המניות".
- 14 נראה כי המשיב נקלע לכלל טעות באשר למהות מוסד הנאמנות, לפי שבנאמנות מי שרשום כבעל
15 הנכס ומתנהג כבעל הנכס בפני כל העולם אינו הבעלים. מכאן, שכלל שמדובר בנאמנות בהחלט
16 קיים מצב שהנאמן הוא גם הבעלים (באופן פורמאלי) וגם לא הבעלים (באופן מהותי). לכך יש
17 להוסיף, כי בניגוד לטענת המשיב, מהמכתב ששלח רו"ח ליוואי לרו"ח בר זכאי, ביום 10.5.2006,
18 עולה כי רשות המיסים היא שהגדירה את סידמור כחנ"ז (שם, סעיף א) ככל הנראה בעקבות הסכם
19 מס שנעשה בקשר עם שומות לשנות מס קודמות, ורו"ח ליוואי ציין בעניין זה "ולפי הבנתנו תקפה
20 הוראה זו גם כיום". ועוד. מבלי להידרש להסדר שנקבע בפקודה ביחס לחברה נשלטת זרה (פרק
21 רביעי 1), בנוסח שקדם לתיקון 147, הוגדר המונח "אמצעי שליטה", כזכות להשתתף ברווחים,
22 למנות דירקטור, לחלק ביתרת נכסי חבר בני אדם לאחר סילוק חובותיו בעת פירוקו ולהורות למי
23 שלו אחת הזכויות שלעיל על הדרך להפעיל את זכותו; "והכל, בין שהם באמצעות מניות ובין בכל
24 דרך אחרת, לרבות באמצעות נאמנות" (סעיף 75א) (ד) (2) לפקודה בנוסח קודם לתיקון 147).
25 תיקון 147 לא שינה מהוראה זו, אלא רק הפנה להגדרה שבסעיף 88 לפקודה שהיא דומה במהותה
26 וכוללת אף היא את הנאמנות. בהתחשב בכך ומבלי לקבוע מסמרות, נראה כי סברת המשיב לפיה
27 חברה נשלטת זרה אינה יכולה לשמש כנאמן, אינה חפה מספק בלשון המעטה.
- 28 29. ועוד. תאגיד המחזיק בנכס עבור נהנה בדרך של נאמנות, אינו מתפרק מחובותיו כתאגיד. כך,
29 העובדה שחברה מחזיקה בנכס בנאמנות עבור נהנה אינה מאיינת את חובתה של החברה לפעול
30 בהתאם לדיני החברות החלים עליה (במקרה כאן דין זר). זה האופן בו פועלת נאמנות: "...הבעלות
31 הרשומה היא זו של האחראי על ניהול העסק בהתאם לדין החל עליו, בעוד הבעלות שביושר היא
32 של גורם אחר" (שם, עניין וואלס).
33

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ע"מ 19528-12-10 אביב רייז נ' פקיד שומה תל אביב 1
ע"מ 53652-03-11 אביב רייז נ' פקיד שומה תל אביב 1
ע"מ 1192/09 אביב רייז נ' פקיד שומה תל אביב 1

- 1 נוכח האמור לעיל, באשר לאופן בו מתנהלת נאמנות, איני מוצא ממש בטענת המשיב לפיה טענת
2 הנאמנות נסתרת מהאמור באישורים של סידמור מיום 31.12.2003 ו- 31.12.2004 (מוצגים מש/53
3 ו- מע/8) ובדוחות כספיים של ליברמור לשנים 2005 ו- 2006 ובמסמכים נוספים בהם מצוין כי
4 סידמור מחזיקה במניות ליברמור. כאמור, הבעלות הרשומה או הפורמאלית היא של הנאמן בעוד
5 הבעלות שביושר או הבעלות המהותית היא של הנהנה ולו לצרכי מס.
6
7 מהטעם שלעיל, גם באמור בתשקיף שפרסמה ליברמור (מוצג מש/58) בו צוין כי מר רייז מחזיק
8 במניות ליברמור בשלב שלאחר סיום הנאמנות או באמור במייל ששלח המערער לרו"ח אבישי בן
9 יוסף ביום 8.2.2008 (מוצג מש/31), כאילו רק לאחר חלוקת המניות הוא נחשב לבעל מניות, אין כדי
10 לסייע למשיב.
11
12 31. בפרסום של ליברמור לאחר העברת המניות למערער (מוצג מש/25) מודיעה ליברמור שסידמור כבר
13 לא מחזיקה במניותיה, ובניגוד לטענת המשיב (סעיף 29 לסיכומים) בהחלט נדרשה הודעה כזו, לפי
14 שבשלב זה שלאחר סיום הנאמנות, סידמור הפסיקה להחזיק במניות ליברמור באופן פורמאלי
15 (בהתאם להסדר הנאמנות) ואילו לאחר סיום הנאמנות החזיק המערער במניות ליברמור גם באופן
16 מהותי (כמו קודם) וגם באופן פורמאלי.
17
18 32. טענת המשיב לפיה נסיבות העברת המניות לרוקמור וסידמור לא הובררו וקיים "חלל ראייתי"
19 מתעלמת מהעבודות שאינן שנויות במחלוקת לפיהן רוקמור וסידמור יוסדו ונהלו בפועל על ידי
20 קבוצת היחידים באמצעות עו"ד ג'ורי. עניינו של הערער כאן, אינו נוגע להעברת מניות ליברמור אל
21 רוקמור וסידמור אלא בהעברת מניות ליברמור מרוקמור וסידמור אל המערער, ובעניין זה אין
22 "חלל ראייתי". מטעם זה, לא מצאתי ליתן משקל לטענת המשיב לפיה המערער נמנע מלזמן לעדות
23 את רו"ח ירון שידלו אשר לטענתו ייצג את המערער בשנות המס 2001 ו- 2004 לגביהן הגיעו
24 הצדדים להסכם שומה.
25
26 33. נוכח העדויות והמסמכים שפורטו לעיל, איני רואה לייחס משקל רב לעובדה שמר טיסונה לא הוזמן
27 לעדות על ידי המערער. מהנסיבות שפורטו לעיל, עולה כי עו"ד ג'ורי היה מעורה בהתנהלותן של
28 רוקמור וסידמור ובנוסף לעדות של מר לרנר והמערער והמסמכים שהוצגו בפני לא נראה שהיה
29 צורך בראיות נוספות. לכך יש להוסיף, כי לא הייתה מניעה למשיב לזמן כל עד שמצא לנכון, כפי
30 שעשה המערער כאשר ביקש לזמן לעדות את רו"ח ברנשטיין אותו נמנע המשיב מלזמן לעדות
31 למרות שההודעה המפרשת את נימוקי השומה נסמכה על פעולותיו.
32
33 34. לטענת המשיב, "תמוהה אף יותר העובדה שעו"ד טיסונה עצמו מעולם לא טען כי סידמור ורוקמור
34 שימשו כנאמנות". עם כל הכבוד, כבר נקבע כי אחד מעקרונות היסוד בדיני המס הוא כי עסקה יש
35 למסות על פי תוכנה הכלכלי ועל פי מהותה ולא על פי הגדרות או כותרות שהכתירו אותה הצדדים,

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ע"מ 10-12-19528-12 אביב רייז נ' פקיד שומה תל אביב 1
ע"מ 11-03-53652-03 אביב רייז נ' פקיד שומה תל אביב 1
ע"מ 1192/09 אביב רייז נ' פקיד שומה תל אביב 1

- 1 ראה ע"א 5025/03 מנהל מיסוי מקרקעין אזור תל אביב נ' אורלי חברה לבנין ופיתוח בע"מ (פורסם
2 באתר בית המשפט העליון). אוסיף, כי התייחסותו של עו"ד טיסונה למהותן של רוקמור וסידמור
3 באה לידי ביטוי בהודעה אלקטרונית מיום 11.6.2011, בה השיב לפניית המערער (מוצג מ/ש/26)
4 וממנה עולה כי מר טיסונה התייחס לרוקמור וסידמור כ"כלי שקוף להחזקה של כמה יחידים",
5 ובכך יש כדי לתמוך בטענת הנאמנות. לציין כי בסופו של דבר מר טיסונה הגיע להסדר עם המשיב.
6
7 35. גם העובדה שבניסיון להגיע להסדר עם רשויות המס היו מעורבים בעלי מניות ששימשו בתפקידים
8 כלכליים בכירים, אין כדי לשלול את המסקנה שמדובר בנאמנות. אפשר שהיו לאותם בעלי מניות
9 שיקולים משלהם לפעול כפי שפעלו ואפשר שפעלו כפי שפעלו מטעמי זהירות. לכך יש להוסיף, כי
10 ההסדר אליו ביקשו בעלי המניות להגיע לפיו יחויבו במס רק בעת מכירת המניות, שקול לטענת
11 הנאמנות.
12
13 כאן, ראיתי להוסיף, כי באופן כללי נשזרו בסיכומי המשיב, סברות, מסקנות, תהיות, תמיהות
14 שאלות רבות או שימוש במונח "אינה מתקבלת על הדעת" (כך לדוגמא: סעיפים 25, 26, 27, 28, 29,
15 30, 38, 42, 51 ו- 60) ואף שיש להתחשב בכך שהמשיב לא היה מעורב באופן בו פעלו רוקמור
16 וסידמור והוא ניזון ממסמכים וממידע שנמסר לו על ידי המערער, ר"ח ליוואי והעדים שהעידו
17 במסגרת ההליך כאן, נראה כי חלק מהטענות הרבות החוזרות ונשנות אינן מבוססות ואין בהן כדי
18 לשנות ממסקנותיי שלעיל ועל כן לא ראיתי להאריך עוד בדיון בעניין הנאמנות, מקום ששוכנעתי
19 שמבחינה מהותית המערער הוא שהיה בעל מניות ליברמור אשר הוחזקו באופן פורמאלי על ידי
20 רוקמור וסידמור.
21
22 36. עוד אוסיף, כי בע"א 5118/13 משה בנימין נסים נ' פקיד שומה גוש דן (פורסם באתר בית המשפט
23 העליון) (להלן: "עניין נסים") התייחס בית המשפט לעקרון המיסוי על פי מהות האמיתית של
24 עסקה, וכך קבע (שם, פסקה 12 לפסק הדין של כבוד השופטת ע' ברון):
25
26 "עקרון יסוד בדיני המס מורה כי עסקה יש למסות על פי תוכנה הכלכלי ועל
27 פי מהותה האמיתית (עניין לנדאו, בפסקה יב; ע"א 5025/03 מנהל מיסוי
28 מקרקעין לאזור תל-אביב נ' אורלי חברה לבנין ופיתוח בע"מ (16.8.2006), בפסקה 7
29 לפסק דינה של השופטת א' חיות; ע"א 6340/08 וילאר נכסים בע"מ נ' מנהל מיסוי
30 מקרקעין חיפה (10.6.2010) בפסקה 24); על פי ההלכה הפסוקה -
31
32 "כאשר נדרש בית-המשפט לטפל בשאלת חבות העסקה במס, המונחים בהם
33 השתמשו הצדדים להסכם והלבוש שבו הם הלבשו את ההסכם מהווים ראייה
34 לכאורית על טיב תוכנו, ולא יותר מזה; ואם תוכנו של ההסכם מראה שהמדובר
35 בעסקה שונה במהותה הממשית משם התואר או מהלבוש שניתן לה בהסכם, לא
36 ישעה בית-המשפט לאותו שם תואר או לבוש, וידון בענין על-פי טיבה האמיתי של
37 העסקה כפי שהיא משתקפת ממהות ההסכם על-פי תוכנו האמיתי" (ע"א 175/79

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ע"מ 10-12-19528 אביב רייז נ' פקיד שומה תל אביב 1
ע"מ 11-03-53652 אביב רייז נ' פקיד שומה תל אביב 1
ע"מ 1192/09 אביב רייז נ' פקיד שומה תל אביב 1

1 מנהל מס שבח מקרקעין נ' אביבית בע"מ, פ"ד לד(1) 802, 804 (1979) (להלן: עניין
2 אביבית)."

3
4 על כך יש להוסיף, כי ככלל ובדרך הטבע פועל כלל המהות העסקית לטובת פקיד השומה, אולם יש
5 והכלל האמור פועל לטובת הנישום, כך או כך, כלל זה מגשים את עקרון העל של תשלום מס אמת.

6
7 37. כאן ראוי להזכיר את עדותו של רו"ח ברנשטיין (ע' 188 לפרוטוקול הדיון מיום 16.11.2014):

8
9 "אם לא היינו משוכנעים שמדובר פה במבנה מסוים לא היינו מגיעים לכדי טיוטה של הסכם אפילו"

10
11 אציין, כי מקובלת עליי טענת המשיב, לפיה למרות שבתחילת המשא ומתן היה המערער חלק
12 מקבוצת היחידים שייצג רו"ח ליוואי, בין המערער שבשלב מסוים יוצג על ידי רו"ח גולדברג, לבין
13 רשות המיסים נותרו עניינים מהותיים במחלוקת ולא נכרת הסכם. אולם בכך, אין כדי לגרוע
14 מעדותו של רו"ח ברנשטיין באשר לאופן בו ראה המשיב את החזקת מניות ליברמור בידי סידמור
15 ורוקמור, מאחר ועניין זה היה מקובל על המשיב ביחס לכל קבוצת היחידים כולל המערער.

16
17 38. עוד ראיתי להוסיף, כי בחוזר מס הכנסה 22/2004 של היחידה למיסוי בינלאומי (מוצג מע/26),
18 נערכה סקירה של משמעות המונח "בעל הזכות שביושר" בגופים בינלאומיים ורשויות מס בעולם.
19 בסעיף 11 לחוזר האמור, נקבעו הנחיות לפעולה כדלהלן:

20
21 "לצורך הקביעה האם מקבל תשלום או תקבול כלשהם הוא "בעל זכות שביושר" בו,
22 יש לבחון את מכלול העובדות והנסיבות בכל מקרה ולהביא בחשבון את כל
23 הקריטריונים הרלבנטיים, ובכללם אלו שפורטו לעיל.
24 גורמים רבים יכולים ללמד על כך שישות מסוימת אינה בעל הזכות שביושר או שהיא
25 מהווה צינור להעברת תשלומים לאחר שהוא "בעל הזכות שביושר" בהם. רק הנהנה
26 האמיתי והסופי בתשלומים זכאי ליהנות מהטבות והקלות הקבועות באמנת המס
27 שמדינת תושבותו צד לה.
28 להלן מספר גורמים שיכולים להצביע על "ישות צינור":

- 29 א. פעילות עסקית מינימלית;
30 ב. קיום נכסים מינימליים;
31 ג. נושא משרה עם תפקיד מוגבל ולא מהותי (לעיתים זהו רק עו"ד חיצוני);
32 ד. בעלות חולפת/זמנית בתקבולים;
33 ה. העדר הצדקה לקיום מבנה חברות מסוים מלבד המטרה של חיסכון במס;
34 ו. מתן הלוואות "Back to Back" (שיעורי ריבית זהים, תנאים והסדרי פירעון
35 תשלומים מקבילים וכו');
36 ז. שעבוד נכסים על ידי אחר כנגד הלוואות או מתן ערבויות של אחר בדרך אחרת;
37 ח. ישות אחרת נוטלת את הסיכונים הכלכליים;

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ע"מ 10-12-19528 אביב רייז נ' פקיד שומה תל אביב 1
ע"מ 11-03-53652 אביב רייז נ' פקיד שומה תל אביב 1
ע"מ 1192/09 אביב רייז נ' פקיד שומה תל אביב 1

- 1 ט. לישות אחרת השליטה על הסכומים המועברים והיכולת להחליט על גורלם
2 והשימוש בהם ;
3 י. התקבולים אינם נחשבים כהכנסה חייבת במס אצל ישות הביניים במדינת
4 תושבותה ;
5 יא. קיום התחייבות חוזית או אחרת להעברת תקבולים לגורם אחר ;
6 יב. העברה שיטתית ונמשכת של תקבולים לגורם אחר, אף ללא התחייבות
7 פורמלית;”
8 הנחיות אלה של רשות המיסים מיום 26.8.2004, עובר לניהול המשא ומתן בין קבוצת היחידים
9 לרשות המיסים, אינן מחייבות את בית המשפט. אולם גם לאורן, ניתן ללמוד כי נסיבות רבות
10 שהתגלו בקשר עם אופן פעילותן של רוקמור, סידמור וקבוצת היחידים, ומנויות בחוזר שלעיל,
11 מצביעות על כך שסידמור ורוקמור החזיקו את מניות ליברמור בנאמנות עבור ולטובת קבוצת
12 היחידים בהם המערער, וכך נקבע.

13

14 בעל מניות מהותי

15 39. סעיף 88 לפקודה מגדיר כך :

16 ”בעל מניות מהותי – מי שמחזיק, במישרין או בעקיפין, לבדו או יחד עם אחר, ב-10%

17 לפחות באחד או יותר מסוג כלשהו של אמצעי השליטה בחבר בני-אדם ;

18 יחד עם אחר – יחד עם קרובו, וכן יחד עם מי שאינו קרובו ויש ביניהם שיתוף פעולה

19 דרך קבע על פי הסכם בעניינים מהותיים של חבר בני האדם, במישרין או בעקיפין;”

20 40. מחקירתם של עו"ד ג'ורי והמערער כפי שפורטו לעיל, עולה כי כל הפעולות של סידמור ורוקמור

21 בקשר עם מניות ליברמור אותן החזיקו נעשו על פי הוראותיו של מר טיסונה וכי האיחוד של המניות

22 נעשה כדי להוות משקל בין בעלי המניות של ליברמור ו/או משום שנועם לניר לא הסכים להתנהל

23 מול בעלי מניות רבים.

24 בחקירתו אישר מר לרנר כי איחוד בעלי המניות תחת המסגרת של רוקמור וסידמור והעובדה שמר

25 טיסונה היה זה שהורה לעו"ד ג'ורי כיצד לפעול נעשו על דעתו (ע' 282 וע' 336 לפרוטוקול הדיון

26 מיום 19.11.2014). נמצא שהיה שיתוף פעולה בין כל בעלי המניות בקבלת ההחלטות בליברמור,

27 ועל כן ומשאין חולק שבעלי המניות החזיקו באמצעות סידמור ורוקמור במניות ליברמור בשיעור

28 העולה על 10%, יש לראות במערער כבעל מניות מהותי.

29 לפיכך, אין להתערב בקביעת המשיב לפיה על הדיבידנד בעין שקיבל המערער יוטל מס בשיעור 25%,

30 גם אם לא מהטעמים עליהם נסמך המשיב.

31

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ע"מ 10-12-19528 אביב רייז נ' פקיד שומה תל אביב 1
ע"מ 11-03-53652 אביב רייז נ' פקיד שומה תל אביב 1
ע"מ 1192/09 אביב רייז נ' פקיד שומה תל אביב 1

חלוקת הכספים בשנים 2005 ו- 2006

41. בתצהירו מיום 11.11.2013 התייחס המערער לנסיבות חלוקת הכספים על ידי רוקמור בשנים 2005 ו- 2006 וכך הצהיר (שם, סעיף 12):

"כחלק מההכנה לקראת הנפקת המיזם באמצעות הנפקתה של אמפייר בבורסה בלונדון וכמפורט בתשקיף ההנפקה, נחתם ביום 10.6.2005 הסכם בין טרדל לאמפייר במסגרתו מכרה טרדל את מרבית קניינה הרוחני וכן חוזים עם לקוחות, תמורת סך כולל של \$ 175,000,000. כמו כן התחייבה טרדל לספק לאמפייר שירותים שונים לצורך תפעולה של אמפייר וזאת בתמורה לתשלום חודשי. כמפורט בתשקיף, בהסכם בין טרדל לאמפייר נקבע עוד, כי טרדל תמשיך לשאת בכל החבויות הנובעות מהנכסים המועברים.

...
כפי שמצוין בתשקיף, החברה וחלק מבעלי מניותיה התחייבו כלפי החתם הראשי שעסק בהנפקת החברה – Numis Securities LTD (להלן: "החתם הראשי בהנפקה") לפרק זמן מוגבל לשפותו במקרה של תביעות כנגדו בקשר להנפקה ומציגה.

...
בחודשים יולי וספטמבר 2005 ובחודש מרץ 2006 לוויית מרוקמור, ביחד עם יתר בעלי הזכויות, סכומים שונים שמקורם בהלוואות מקבילות (גב אל גב) שנתקבלו מטרדל (להלן: "ההלוואות"). אחזור ואדגיש כי לאור שיעורי החזקה לא היה בכוחה של רוקמור וכמובן שלא בכוחי שלי להביא לקבלת החלטות על מתן ההלוואות בטרדל. יחד עם זאת, מטרתה של ההלוואה (במקום חלק דיבידנד למשל) הייתה לאפשר לטרדל "לקרוא" לכספים בחזרה בשעת הצורך כדי לעמוד בהתחייבויות השונות כמתואר לעיל.

אבקש לציין, כי בלי כל קשר להלוואות ובמקביל אליהן חילקה טרדל דיבידנד לבעלי מניותיה והוא הועבר לי וליתר בעלי הזכויות ברוקמור מיד עם חלוקתו מטרדל – גב אל גב ללא כל הפעלת שיקול דעת מצד רוקמור.

בתחילת ינואר 2007, ברגע שנתחוויר כי אין עוד צורך בהתחייבויות לשיפוי אמפייר והחתם הראשי, ומשטרדל עמדה בהתחייבויותיה, הוחלט לדרוש את פירעון ההלוואות ולפרוע אותן באמצעות חלוקת דיבידנד שיבטל את ההלוואות. בהתאם, טרדל חילקה דיבידנד חלף פירעון ההלוואות שנתנה לבעלי מניותיה, ובהתאמה רוקמור חילקה דיבידנד חלף פירעון ההלוואות לבעלי הזכויות בה".

42. המערער צירף לתצהירו החלטה מיום 6.7.2005 של דירקטוריון טרדל (מוצג מש/24) לפיה אישר דירקטוריון טרדל להעניק לבעלי המניות, הלוואה "short-term loans" בסך 32,424,930 פאונד שתחולק בין בעלי המניות בטרדל לפי שיעור אחזקותיהם, בכפוף לזכותה של טרדל לדרוש את פירעון ההלוואות לפי הצורך. כן צורפו, בין היתר:

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ע"מ 10-12-19528 אביב רייז נ' פקיד שומה תל אביב 1
ע"מ 11-03-53652 אביב רייז נ' פקיד שומה תל אביב 1
ע"מ 1192/09 אביב רייז נ' פקיד שומה תל אביב 1

- 1
2 א. הסכם הלוואה שנכרת בין טרדל לבין רוקמור ביום 17.6.2005 (מוצג מש/44).
- 3 ב. הסכם הלוואה שנכרת בין רוקמור לבין המערער ביום 25.7.2005 (נספח א.ר. 4 א לתצהירו של
4 המערער), ביחס להלוואה על סך 4,008,040 פאונד.
- 5 ג. הסכם הלוואה שנכרת בין רוקמור לבין המערער ביום 15.9.2005 (נספח א.ר. 4ב לתצהירו של
6 המערער), ביחס להלוואה על סך \$ 1,145,108.
- 7 ד. הסכם הלוואה שנכרת בין רוקמור לבין המערער ביום 21.3.2006 (נספח א.ר. 4ג לתצהירו של
8 המערער), ביחס להלוואה על סך 2,656,647 פאונד.
- 9 ה. מסמך מיום 14.9.2006 (מוצג מש/23) ממנו עולה כי סידמור החליטה לחלק דיבידנד בסך כולל
10 של \$ 1,493,891, לכל בעל מניות לפי חלקם היחסי ובאופן שיכסה את ההלוואה שקיבלו לפי
11 החלטה מיום 14.9.2005 (שם, סעיף 1), ודיבידנד נוסף בסך כולל של \$ 2,974,170 שיחולק לבעלי
12 המניות לפי חלקם היחסי (שם, סעיף 2).
- 13 ו. מסמך מיום 2.1.2007 (מוצג מש/25) ממנו עולה כי רוקמור דרשה החזר של הלוואות שהעמידה
14 לטובת בעלי המניות במועדים שונים בין השנים 2004 – 2006.
- 15 ז. מסמך מיום 16.1.2007 (מוצג מש/26) ממנו עולה כי רוקמור החליטה לחלק דיבידנד בסך כולל
16 של 11,859,699 פאונד לכל בעלי המניות לפי חלקם היחסי ובאופן שיכסה את ההלוואות
17 שקיבלו לפי החלטות רוקמור מיום 20.7.2005 ו- 20.3.2006.
- 18 ח. מסמך מיום 16.1.2017 (מוצג מש/27) ממנו עולה כי רוקמור החליטה לחלק דיבידנד בסך כולל
19 של \$ 4,100,719 לכל בעלי המניות לפי חלקם היחסי ובאופן שיכסה את ההלוואות שקיבלו לפי
20 החלטות רוקמור מיום 28.1.2004, 22.6.2004 ו- 12.9.2005.
- 21
22 43. המערער נחקר בדיון מיום 21.6.2015 ובחקירתו התייחס לנסיבות קבלת התקבולים בשנים 2005 ו
23 2006, וכך העיד (שי' 32 ע' 44 לפרוטוקול הדיון):
24
25 "ש. לגבי השנים 2005-6. מפנה לסעיף 13 ואילך לתצהירך: "הייתה מניעות..."
26 (מצטטת).
27 ת. נכון.
28 ש. הסבר את המניעות הזאת.
29 ת. היא התבססה קודם על הדרישה של החתם בהנפקה שדרש שהכספים לא יעברו, לא
30 כל הכספים יעברו ותישאר עתודה כספית גדולה במקרה הצורך לשפות את הציבור או
31 את הבנק החתם במקרה שיתגלה שדברים בתשקיף לא היו נכונים, דוחות כספיים לא
32 היו נכונים. לכן הם קבעו שהכסף לא יוכל לעבור לבעלי המניות כדיבידנד. דיבידנד זה
33 דבר סופי, אי אפשר לקבל אותו חזרה. אחרי שאתה מקבל דיבידנד הכסף הוא שלך.
34 הם לא היו מוכנים שהכספים יעברו לבעלי המניות ולכן קבעו הגבלה שהייתה בסיס
35 למניעות. זאת המניעות.
36 ...

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ע"מ 10-12-19528 אביב רייז נ' פקיד שומה תל אביב 1
ע"מ 11-03-53652 אביב רייז נ' פקיד שומה תל אביב 1
ע"מ 1192/09 אביב רייז נ' פקיד שומה תל אביב 1

- 1 אכל התמונה מבחינתי הייתה שיום אחד אני קיבלתי חוזה הלוואה ואמרו לי אתה יכול
2 לקבל הלוואה בסכום כזה וכזה או אם אתה לא חותם אתה לא מקבל הלוואה".
3
4 לציון, כי עדות זו נתמכה בדברים שאמר נועם לניר, בעל השליטה בליברמור וטרדל לנציגת המשיב,
5 גב' דהרי, לפיהם בסמוך לאחר מכירת טרדל חולקו דיבידנדים והלוואות (מוצג מע/20).
6
7 44. המשיב הצביע על מסמך מיום 15.6.2005 (מוצג מע/5), וטוען כי האמור במסמך זה תומך בטענתו
8 לפי ההלוואות הן דיבידנדים (סעיף 15 לסיכומי המשיב). אכן, במסמך זה נקבע שיש לחלק את
9 התמורה שהתקבלה ממכירת נכסי טרדל, אולם החלטה זו לא חלה על סכום נדרש "to pay
10 outstanding obligations of the company". בהחלטה זו של טרדל נקבע כי יש להשאיר 23.23%
11 מהתמורה שהתקבלה כרזרבה לתקופה של תשעה חודשים להבטחת התחייבויות הקשורות
12 בתהליך ההנפקה. בכך יש כדי לתמוך בגרסת המערער לפיה הכספים שהועברו אל בעלי המניות
13 ובהם המערער בשנים 2005 ו- 2006 "נצבעו" כהלוואות, כדי להשאיר בידי בעלי המניות והחברות
14 את האפשרות לאכוף על בעלי המניות את החזרת הכסף במקרה הצורך.
15
16 45. אכן, המערער לא הוכיח ששולמה ריבית בעד ההלוואות שנטל ואין חולק שסכומי ההלוואות
17 שחילקה רוקמור לבעלי מניותיה תאם את שיעור החזקתם, אולם בכך אין די כדי לשלול שמדובר
18 בהלוואה. יש לזכור כי טרדל מכרה את כל פעילותה ולמעשה לאחר חלוקת הכספים בקופתה וכיסוי
19 התחייבויותיה לא היה בה צורך עוד. ממילא ככל שהייתה מצטברת ריבית בקופתה הייתה מחלקת
20 טרדל את הריבית בין בעלי המניות. בהקשר זה יש להוסיף, כי מעדות המערער עולה כי הצדדים
21 חיפשו מנגנון פיננסי שיאפשר "לקרוא" לכסף לעת הצורך, ועצם מתן ההלוואות לא הייתה התכלית
22 שלשמה נבחר מנגנון ההלוואה. זאת ועוד, במקביל לחלוקת ההלוואות או בסמוך לכך חילקה
23 רוקמור דיבידנדים לבעלי מניותיה, ובכך יש כדי לתמוך במסקנה שהסדר ההלוואה נועד להבטיח
24 אפשרות להחזרת כספי ההלוואה בלבד בשעת הצורך.
25
26 נוכח כל אלה, איני סבור שיש בטענת המשיב לפיה שעבוד הזכות לדיבידנדים אינה בטוחה אמיתית
27 לפירעון ההלוואות, הינה בבחינת ניסיון בדיעבד להתערב או לשכתב בדרך של סברה את האופן בו
28 ניהלה קבוצת היחידים את ענייניה, תוך שהמשיב מבקש ליתן משקל לסברתו לפיה דיבידנדים
29 עתידיים להם זכאי המערער, אינם בטוחה אמיתית מאחר ואינם ניתנים לעיקול. מבלי להידרש
30 להיבט המשפטי (על פי הדין האנגלי) הנוגע לאפשרות העיקול של דיבידנד איני מוצא שהסתמכות
31 על דיבידנדים עתידיים כבטוחה לפירעון ההלוואה שנטל המערער מרוקמור, גורעת מתוקף הסכם
32 ההלוואה מקום שכך ככל הנראה הסכימו חברי קבוצת היחידים. בוודאי שכך נוכח מסקנתי לפיה
33 רוקמור החזיקה במניות ליברמור בנאמנות עבור קבוצת היחידים.
34
35 46. ראוי להדגיש, כי בעניין לרנר מצא המשיב לראות בסכומים שקיבל לרנר בשנת 2005 באותן נסיבות
36 כהלוואות (סעיף 36 לסיכומי המשיב). לעניין זה אין מקובלת עליי הדרך בה יישם המשיב את

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ע"מ 10-12-19528 אביב רייז נ' פקיד שומה תל אביב 1
ע"מ 11-03-53652 אביב רייז נ' פקיד שומה תל אביב 1
ע"מ 1192/09 אביב רייז נ' פקיד שומה תל אביב 1

1 ההלכה שנקבעה בבג"צ 637/89 חוקה למדינת ישראל נ' שר האוצר (פורסם בתקדיון) (להלן: "עניין
2 חוקה לישראל"). נסיבות העניין כאן, יכולות להיות במצב הראשון, דהיינו שלנישום זכות שיראו
3 את תקבוליו כהלוואה ולמצער המצב השלישי, דהיינו שלרשות שיקול דעת לבחון את הנסיבות
4 ולקבוע שמדובר בתקבול שהוא הלוואה. ככל שעשה כן בעניינו של לרנר (מצא שמדובר בהלוואה)
5 היה על המשיב לעשות כן גם בעניינו של המערער רייז אשר קיבל את הכספים בשנים 2005 ו –
6 2006 באותן נסיבות.

7
8 47. כפי שהצהיר המערער והבהיר בסיכומיו (סעיף 23 לסיכומי התשובה) בתחילת חודש ינואר 2007
9 כאשר התברר שטרדל עמדה בהתחייבויותיה ואין עוד צורך בהתחייבויות לשיפוי ליברמור, טרדל
10 התבקשה להמיר את ההלוואות בחלוקת דיבידנד.

11
12 48. בהתחשב בראיות שלעיל, גם אם ניתן היה לקבל חלק מטענות המשיב המפורטות בסעיפים 21 –
13 36, שוכנעתי שכספים שקיבל המערער בשנים 2005 ו – 2006, לגביהם הצהיר המערער שמדובר
14 בהלוואות, הם אכן הלוואות שנפרעו באמצעות דיבידנדים שקיבל המערער בשנת 2007.

בעל מניות מהותי

15
16
17
18
19 49. סעיף 88 לפקודה, מגדיר:

20
21 "בעל מניות מהותי" – מי שמחזיק, במישרין או בעקיפין, לבדו או עם אחר, ב – 10%
22 לפחות באחד או יותר מסוג כלשהו של אמצעי השליטה בחבר בני – אדם;
23 "יחד עם אחר" – יחד עם קרובו, וכן יחד עם מי שאינו קרובו ויש ביניהם שיתוף פעולה
24 דרך קבע על פי הסכם בעניינים מהותיים של חבר בני האדם, במישרין ובעקיפין".

25
26 50. בעניין לרנר, נקבע:

27
28 "מחקירתם של עו"ד גיורי והמערער כפי שפורטו לעיל, עולה כי כל הפעולות של סידמור
29 ורוקמור בקשר עם מניות ליברמור אותן החזיקו נעשו על פי הוראותיו של מר טיסונה
30 וכי האיחוד של המניות נעשה כדי להוות משקל בין בעלי המניות של ליברמור ו/או
31 משום שנועם לניר לא הסכים להתנהל מול בעלי מניות רבים.
32 בחקירתו אישר המערער כי איחוד בעלי המניות תחת המסגרת של רוקמור וסידמור
33 והעובדה שמר טיסונה היה זה שהורה לעו"ד גיורי כיצד לפעול נעשו על דעתו...נמצא
34 שהיה שיתוף פעולה בין כל בעלי המניות בקבלת ההחלטות בליברמור, ועל כן ומשאין
35 חולק שבעלי המניות החזיקו באמצעות סידמור ורוקמור במניות ליברמור בשיעור
36 העולה על 10%, יש לראות במערער כבעל מניות מהותי".

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ע"מ 10-12-19528 אביב רייז נ' פקיד שומה תל אביב 1
ע"מ 11-03-53652 אביב רייז נ' פקיד שומה תל אביב 1
ע"מ 1192/09 אביב רייז נ' פקיד שומה תל אביב 1

1 הוא הדין בענייננו – המערער כאן היה חלק מבעלי המניות ברוקמור וסידמור. כאן המקום להוסיף
2 כי בתצהירו מיום 11.11.2013 הצהיר המערער (סעיף 42):

3
4 "אבקש להדגיש. כי לא היה כל צורך כלכלי בהקמת סידמור. היא הוקמה לדרישת
5 אמפייר במטרה להימנע מריבוי בעלי מניות יחידים קיבוצם כקבוצה אחת".

6
7 על כן, ומבלי להידרש למחלוקת אודות שיעור אחזקותיו במניות טרדל וליברמור, יש לראות את
8 המערער כבעל מניות מהותי בשל שיתוף הפעולה שהיה בינו לבין שאר בעלי המניות. במסקנתי זו
9 לא התעלמתי מטענות המערער כאן (סעיף 13 לסיכומי התשובה), לפיהן כל אחד מיחיד קבוצת
10 היחידים היה רשאי "להחליט אחרת בכל עת ולסגת מהקבוצה" וכי אין בעובדה שמר טיסונה
11 התנהל מול עו"ד ג'ורי בשם ובעבור כל קבוצת היחידים כדי לשלול מכל אחד מקבוצת היחידים
12 "להורות לג'ורי לפעול כרצונו בחלקו ברוקמור". אלא שדיני המס מתייחסים לפעולות שנעשו לא
13 לפעולות שיכול היה הנישום לעשות ולא עשה, ונוכח האמור לעיל ובעניין לרנר לא מצאתי לשנות
14 ממסקנתי.

15
16 51. אוסיף, כי בהתאם להוראות סעיף 156 לפקודה, רשאי בית המשפט לפסוק בערעור מטעמים שיראה
17 לנכון שאינם הטעמים של פקיד השומה, ובלבד שניתנה לצדדים הזדמנות טיעון ראוייה בעניין.
18 לפיכך, אין לקבל את טענת המערער המאוחרת, בתגובתו מיום 20.11.2019, לפיה, בקביעת שיעור
19 מס של 25% מהטעם שיש לראות בקבוצת היחידים בעל מניות מהותי בשל שיתוף הפעולה ביניהם,
20 יש משום אפליה בינו לבין יתר חברי קבוצת היחידים שחויבו במס בשיעור 20%. מקום שאין
21 למערער זכות שבדין כפי שנקבע לעיל, אין בעובדה שהמשיב נהג אחרת בעניינם של אחרים (מתוך
22 טעות) כדי להקנות למערער את הזכות המבוקשת, ראה עניין חוקה לישראל.

סוף דבר

23
24
25
26 לאור האמור לעיל, נקבע בזאת כדלהלן:

- 27
28 א. הסכומים שקיבל המערער בשנים 2005 ו- 2006 מהווים הלוואה והערעורים בעניין זה מתקבלים.
29
30 ב. סידמור ורוקמור החזיקו בחלקו של המערער במניות ליברמור בנאמנות עבור ולטובת המערער.
31 בהתאם, העברת חלקו של המערער במניות ליברמור מסיידמור ורוקמור למערער בשנת 2007, אינה
32 מהווה אירוע מס (העברה מנאמן לנהנה), והערעורים בעניין מתקבלים.
33
34 ג. יש לראות במערער בעל שליטה בליברמור, ובהתאם הדיבידנדים שקיבל המערער בשנת 2007
35 באמצעות סידמור ו/או רוקמור, חייב במס בשיעור 25%. הערעורים בעניין זה נדחים.
36

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ע"מ 19528-12-10 אביב רייז נ' פקיד שומה תל אביב 1
ע"מ 53652-03-11 אביב רייז נ' פקיד שומה תל אביב 1
ע"מ 1192/09 אביב רייז נ' פקיד שומה תל אביב 1

1 בהתחשב באמור לעיל ואופן ניהול ההליך על ידי הצדדים, אני מחייב את המשיב לשלם למערער הוצאות
2 משפט, ושכ"ט עו"ד בסך של 126,000 ₪.

3

4

5

מזכירות בית המשפט תמציא את פסק הדין לבאי כח הצדדים.

6

ניתן היום, כ' תמוז תש"פ, 12 יולי 2020, בהעדר הצדדים.

7

8

מגן אלטוביה, שופט

9

10

11

12

13

14

15